

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Meti XXIII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 6 d. LAPKRIČIO (DECEMBER), 1914 M.

No. 45

Didėji Karė.

Vis daugiau Europos kraštų įsikiša karėn. Dabar karėn įsikišo jau Turkija. Turkiški kariški laivai, turinti iš vokiečių susidandę įgula, bombardavo prie Juodųjų jūrų be formalisko karės apšaukimo Rusijos miestus: Odessą, Theodosiją, Sevastopolį ir Novorosijsk. Pirmą paskandino keturis Rusijos torpedinius laivėlius ir vieną torpedų gaudytą, kurie mėgino neliekti iš Bosforo į Juodąsias jūras turkiškų laivų. Prie Odessos turkiški laivai paskandino karišką laivą "Donce".

Talkininkai nuo Turkijos pareikalavo išsisteisimo, dėl ko rusiškai laivai bombardavo Rusijos miestus santikos laike. Su-lyg Petrogrado žinių, pirkty nuo Vokietijos laivų Goeben ir Breslau kapitoniui neturėjo paliepimo bombarduoti Rusijos miestų. Tas gal but teisybė. Vadovai ir įgula ty laivų yra vokiečiai. Gal but, kad Vokietija, negalėdama Turkiją karėn įtraukti ki-taip, užpuolimu ant Rusijos miestų padarė ją neišvengiamą. Vokietijai Turkijos pagelba bu-vo labai reikalinga, nes savo pa-jiegomis ji neįstengia talkininkų įveikti.

Juodose jūrose Rusija neturi tokios vertės laivų, kaip Turki-jos nuo Vokietijos pirkty Goeben ir Breslau, nors ji ten turi lai-vų daugia, negu Turkija. Tal-kininkų ambasadoriai nuo Turki-jos pareikalavo persiprašymo ir prašiniimo nuo laivų vokiškų aficierių ir jureivių, bet Turkija atsakė tai padaryti, kad rodo, kad ji geidžia karės ir stoji Vo-kietijos ir Austrijos pusėn. To-dėl talkininkų ambasadoriai iš-keliauja iš Konstantinopolio, o Turkijos ambasadoriams talki-ninkų sostinėse sugrąžinti jų pas-portai.

Turkija jau pagarsino, jog prie savo valdybų priskiria pirmą jį prigulėjusį, o dabar Anglijos valdoma, Egiptą. Bet kad ji anektuoti, turi pirmą jį apvaldy-ti. Prie Suezio kanalo pasiusta buvę Tarpžeminės jūrose ang-liski kariški laivai neleisti turky prie kanalo, kad jo išnaikinti ne-galėtų. Bet Egipte gyvena ma-hometonai, tik maža jo gyventojų dalis susideda iš krikščionių koptų. Todėl jame Turkija gali prieš anglus Egipto mahometo-nus sukelti; ginklus ir amuniciją ji jiems suteiks Vokietija, nors pirmą gana rugojo, kad tokios augstai stovintys tautos, kaip Anglija ir Francuzija susijungę su barbariška Rusija ir užpuolė civilizatoria Vokietiją. Nors Rusija kultūriškai žemiau už Vo-kietiją stovi, bet vis-gi kur kas augščiau už Turkijos mahometo-nus, tarp kurių yra ir visai laukiniai gaivalai, o bet gi jie, kaip padėtojai, Vokietijai tinka. Atėmus manoma, kad Turkija ašauks šventą karę mahometo-nų prieš rusus, anglus ir francuzus; Turkijos miestuose ma-hometonų bažnyčiose laikomos pamaldos už vokiečių laimėjimą. Mieste Damasus gyventojai jau nuo seniau rengė nepriešankias Anglijai demonstracijas ir rei-kalavo karės su ja.

Vokiški agentai nuo senai kurstė visur mahometonus prieš Angliją. 1908 m., kada kilo di-deli nesipratimai Anglijos su Vokietija, paskutinė pasiuntė Turkijon daug visokių ginklų, kanolių, amunicijos, pontonų ir kariškų automobilių ir darė tai slapta.

Turkijos piliečiams prisakyta į 24 val. iš Rusijos išsinešdinti. Trapešund aplinkėse buvo pirmas rusų su turkais susire-mimas. Netoli Egipto rubežių atsirado jau dideli pulkai tur-kiškų raitelių. Skaidlingi turky pulkai traukia prie Kaukazo ru-bežų, o agitatoriai stengiasi

Kaukazo mahometonus prieš Ru-siją sukelti. Daro jie tą patį Egipte, todėl ten pagarsinta ka-rės laiko teisės. Madridan atėjo žinia, jog Algieri mahometonai užsilaiko neramiai; jie atsisako eiti kariumenėn.

Stodama Vokietijos pusėn, Turkija rizikuoja visą savo liki-mą, nes jeigu Vokietija karę pra-lošty, Turkija išnyktų taipjau, kaip ir kitas Vokietijos padėto-jas—Austrija; laimėjus gi Vo-kietijai, daugiausia gali gauti ko-ki Kaukazo smeta.

Klausimas dabar, kas dar dau-giau karėn įsikiš. Visos Balka-nų tautos sumobilizavo kariu-menes, laukia progos karėn įsi-kišti, bet dar nežinia katra kat-jos pusėj. Bulgarija pradėjo ta-rybas su Rumunija, bet tikrai nežinia, apie ką jos tariasi; be abejonės, apkalba jos kilusios ka-rės reikalus. Grekija, be abejo-nės, stos Francuzijos ir Angli-jos pusėn, nes čia stojant, yra kas pelnyti, o nuo Vokietijos ir Austrijos nieko gauti negalima. Rumunija nuo Austrijos gali gau-ti rumunų apgyventas Austrijos provincijas—Bukoviną ir Tran-silvaniją, o stodama su Austrija, jeigu toji laimėtų, gali gauti Ru-sijos Bessarabiją.

Bulgarija taipgi dar nežino kur stoti, nors pralaimėjus Tur-kijai, gali atgauti Adrianopolį apskritį, kuri jau buvo užka-riavusi, o gal ir ką daugiau, jeigu jau Konstantinopolio jai neduotų. Bulgarija sumobiliza-vo visą atsargos kariumenę, bet karėn kištis nenori. Karaliau Konstantinopolin pasiuntė savo asabišką sekretorių raminti Tur-kiją, išreikšti savo prielankumą ir užtikrinti sultaną, kad prieš Turkiją Bulgarija nestos. Bet toki raminimai ir užtikrinimai paprastai nieko nereiškia. Juk ir Turkija užtikrina, kad užsi-laikys neutrališkai, karėn nesi-kiš, o vienok be tikros priežas-ties pasidėdijimą sulaužė.

Italija taipgi nežino kur stoti, bet aišku, kad ilgai neutralisku-mo užlaikyti negalės. Jeigu Fran-cuzus vokiečiai užlaikyti sumuštų, nors gyventojai pritaria francu-zams, Italija stotų drutesniojo pusėj; jeigu atsitiktų atbulai, tai eis su anglais ir francuzais. Pasitraukė nuo vietos norinti neutrališkumą užlaikyti Italijos ministerija; jos vietą užims, tur-but, karės šalininkai, todėl ir Italija greitai pakryps kurion nors karę vedančių tautų pusėj. Stoti Anglijos ir Francuzijos priešų pusėj gana pavojinga, nes Francuzijos ir Anglijos laivynai gali išnaikinti Italijos pakrančių miestus, o jų Italija turi daug. Vokietija jai pagelbėti negali.

Londone manoma, kad Rusija duos Bulgarijai užklausa, ku-rion pusėj ji stos, ir pareikalaus tikro atsakymo. Tokiu būdu Bul-garija be noro gali but karėn įtraukta taipjau, kaip Belgija.

Francuzija ir Anglija savo kraštų atstovystę Konstantinop-olyj pavedė Suvienyty Valstijų ambasadoriui, o Rusija tuom tarpu pavedė Italijos ambasadoriui.

Laikraščiai praneša, buk Sibe-rijos geležinkelis tapo uždarytas žmonių ir prekių vežiojimui, nes visi traukiniai paimti japoniškų kariėvių vežimui, kurios buk ji siūnčia Europon pagalbon talki-ninkams. Bet apie teisingumą tos žinios galima abejoti, nes ja-ponų kariumenės Europoj nei nereikia; pakaks, jeigu japonai nuo vokiečių apgys anglikas ir francuziškas kolonijas Azijoj ir Australijoj, ir Indijos užlaikys tamumą, o ten Japonijos kariė-vius gabenti nereikia nei jokio geležinkelio.

Ant vakarinio mušio lauko vo-kičiai smarkiai pradėjo prieša-kinį žengti ant visos linijos į rytus ir į pietus nuo Ypres. Vi-žėjų, o agitatoriai stengiasi

kininkai atmušė. Francuzai nu-zengė toliau į šiaurys nuo Ypres ir į rytus nuo jo. Vokiečiai buvo užėmę tvirtas pozicijas prie Holleceet ir Messines, bet iš jų tapo talkininkų išvyti. Viduryj linijos vokiečiai mėgino prieša-kinį žengti, bet tapo atgal nu-stumti.

Ir Argonne giriose vokiečiai mėgino priešininkų žengti, bet taipgi tapo talkininkų sulaukyti ant visos linijos. Čia buvo labai smarkūs mušis ir abiejų pusės daug kariėvių nužudė. Per vieną savaitę talkininkai paėmė be-laisvėn 7,684 vokiečius. Vokie-čių pasikratinimus sunkina van-duo, nes talkininkai išardė pyli-mus tarp Yser ir Ypres ir už-liejo aplinkinius laukus. Vo-kičiai užtikrina, jog prie Ypres jie toliau nužengė ir paėmė 600 anglų; jie sako, jog ir prie Lille jie toliau nužengė. Smarkūs mušiai buvo taipgi tarp tvirtovijų Verdun ir Toul. Laikraštųjų ko-respondentai mano, kad vokie-čiai atnaujins užpuolimus ant tvir-tovės Verdun. Kol jos nepa-ims, tol toliau į vakarus žengti negali. Ir francuzams nepasi-sekė išstumti vokiečius iš St. Mihiel aplinkinių. Tas pozicijas vokiečiai laiko nuo rugsėjo pa-baigos.

Mušiuose prie Ostend vokie-čiai turėjo milžiniškus nuosto-lius, bet turėjo atgal trauktis, o talkininkai užėmė Leffingue, 3 mylios į rytus nuo Ostend.

Nors nei vienai pusei nepasi-sekė galutinai prieši įveikti, jei-gu kuri pusė toliau kartą nužen-gia, tai paskui dažnai turi atgal grįžti. Nors mušiai Aisne pa-upiuose traukiasi jau antras me-sis, bet nei viena pusė negali tikra pergale pasigirti. Vis-gi vienok nuo spalio 1 d. talkin-kaai nustumė vokiečius atgal 95 mylias.

Austrijos ambasadorius garsi-na apie sumušimus rusų Galici-joj. Bet iš visko matyt, kad ru-sai stumia sujungtas austrų ir vokiečių kariumes iš Lenkijos. Rusai užtikrina, jog jie atgavo atgal Bukovinos sostinę Cerno-vice, o Austrijos ambasadorius garsina, jog rusai tapo sumuštū prie miesto Turk, Bukovinoj ir Sano paupiuose ir buk jie tapo nuvity nuo Przemysl tvirtovės.

Kad Lenkijoj vokiečiams nesi-seka, tą jie patis patvirtina, bet ramina gyventojus, kad jie trau-kiasi atgal be jokių trukdymų. Laikosi dar prie Naumiesčio ir Bakalarzewo, Suvalkų gub., o nuo Pavislio tapo nuvity už Ka-lišo; turėjo aplieisti Radomą, Petrokovą ir Čenstachavą. Len-kijoj kaimiečiai užpuldinėja ma-žesnius vokiečių pulkelius.

Ant pietinio mušio lauko, tai-gi Bosnijoj ir Serbijoj, taipgi Azijoj prie Tsing-tao nieko svar-baus neatsitiko. Tsing-tao bom-barduojamas toliau japoniškų ir angliškų kariškų laivynų, bet be pasekmių.

Iš Karės Lauko.

Tokio, spalio 29 d. Anglijos ambasada pranešama, kad vo-kiškas skraiduolis Emden, plauk-damas su išpiesta japonų vė-liava, įplaukė į Penang uostą, ne-toli Malajisko pussalio (Azijoj) ir torpedomis paskandino rusų skraiduolį Zemčig ir francuzų laivą, torpedų naikintoją.

Kad apgauti priešus, Emden, apart japonų vėliavos, dar pri-statė ketvirtą kamina. Zem-čugas turėjo 324 žmones įgulos. Sakoma, apie 200 jureivių ant abiųjų laivų buvo eksplozijos už-mušta.

Petrogradas, spalio 29. Vakar vakare apskelbtas oficialis pra-nešimas sako, kad laike mušio, kuris nuo 4 diėnų siaučia į pie-tus nuo upės Pilica, miškuose apie Radom, rusai vėl bjauriai atmušė austro-vokišką kariume-ja.

Tarp Pilicos ir Glovaczew ru-sai spalio 26 d. galutinai sulaužė 20-to vokiečių korpuso ir vokiš-kos gvardijos rezervų korpuso pasipriešinimą.

Toliau tame pačiame rusų štabo pranešime sakoma, kad vokiečiai atkartotinai bombardavo rusų pozicijas Bakalarzewo aplinkėse, bet kiekvieną sykį buvo rusų atmušti atgal. (Ba-kalarzewo miestelis yra prie pat Prusų rubeiaus, tiesiog į vakarus nuo Suvalkų miesto).

Petrogradas, spalio 28 d. Ru-sų oficialis pranešimas, nezturint vokiško štabo tvirtinimo, skelbia, kad rusai vis dar neatleidžia bė-gančių atgal vokiečių. Šabas sako, kad visi vokiečių mėgini-mai sustoti ir užpulti rusus nu-jejo perniek.

Zinios, kurias prisiuntė Didis kunigaikštis Nikodajus, vyriausis rusų armijos vadas, nurodo, kad vokiečiai negali tikėtis at-griebti atgal kairijį Vislos kran-tą netoli Ivangorodo. Jis pranc-sa, kad vokiečiai traukiasi atgal į pietus nuo upės Pilicos.

Saltas oras, sakoma, daras daug nuostolių vokiečių eilėse. Kalnuotose aplinkėse iškrito sniegas, ir kazakai naudojasi tuom, kad nesilaujančiais užpu-limais neduoti vokiečiams ramu-mo nei ant valandus.

Daugelis vokiečių, sakoma, rasta šieno kupetose; jie sirgo arba karštligė, arba dizenterija (kruvine).

Pas užmušus ties Varšava vo-kiškus aficierus, rasta raštiški paliepimai, iš kurių matyt, kaip labai vokiečiai buvo įsitikinę, kad jie Varšavą paėmsia. Vienam lokiam paliepime pasakyta, kad Varšavoj visos medikališkos prie-taisos, gyduolės, bandžai ir t. t. turi būti tuojaus konfiskuotos.

Kitam paliepime nurodoma, kokias vietas vokiški pulkai turi užimti ir kokioj tvarkoj pradė-ti čimja iš Varšavos ant st-prios rusų tvirtovės Lietuvių Brastos (Bresla Litovsk).

Petrogradas, spalio 29 d. Ar-mijos laikraštis praneša, ki d laike paskutinio 10 diėnų rusai pa-ėmė nelaisvėn apie Vislą dau-giaus negu 35,000 vokiečių.

Londonas, spalio 29 d. Ko-respondentas Exchange Tele-graph praneša iš Petrogrado: "Visiems austrams ir vokie-čiams, išskyrus tuos, kurie pri-klauo prie slavų, francuzų ir italų tautystės, paliepta išsinešti iš Petrogrado laike dviejų savai-čių."

Londonas, spalio 28 d. Kad Pietinėj Afrikoj prasidėjo tikra karė tarp sukilusių boerų ir ang-liškos kariumenės po vadovyte gen. Botha, apie tai liudija šia-dien vakare paskelbtas oficialis pranešimas.

Jame sakoma, kad Bothos ka-riumenė susirėmė su sukilėliais mušij, kuris išsistė ant 3 mylių fronto ir kuriame dalyvavo ne tik pėstininkai, bet ir artilerija. Anglų kariumenė šturmu užėmė sukilėlių pozicijas, bet jų kariu-menė pabėgo. Anglai pagavo 80 pilnai apginkluotų boerų.

Londonas, spalio 29 d. Laik-raščio Daily Mail korespondentas šiaurinėj Francuzijoj, kalbėda-nas apie nepaprastą belgų pasi-šventimą ir narsumą, sako:

"Daugiaus negu 10,000 vyrų tapo užmušta arba sužeista. Su ketvirtadali visos kariumenės, dalyvaujančios pajurio mušij, jie gynė teritoriją nuo Dixmude iki Nieuport—sklypą žemės, vargiai didesnį už didelę vokišką farmą. "Beveik visos jų žaidzos yra žaidzos gautos iš užpakalio, vie-nok niekados žaidzos nebuvo gar-binesnės už šitas, nes kulkos ir šrapneliai užgaudavo, kuomet jie gulėjo išsistėję ant žemės po lietau, priešų kulky. Belgų liki-mas yra tikra šios karės tragedi-ja."

Londonas, spalio 29 d. Ko-respondentas laikraščio Daily Mail praneša iš Petrogrado:

"Vokiečiai yra nustebinti ir prisilegti tuom, kad jie visuomet susitinka su šviežiais ir pilais energijos pulkais. Rusų planas mat yra toks, kad užpakalį kiekvienos savo armijos jie laiko milžinišką rezervą ir dažnai mai-no fronte pulkus, nepalikdami ant mušio linijos ilgai ty pačių savo kariėvių.

"Tokiu būdu milžiniškas rusų armijos didumas, kuris siekia 8 milijonų vyrų, pradeda rodyti pa-tėmytiną įtakę šioj karėj."

Bordeaux, spalio 29 d. Finan-sų numisteris leido šiadien pa-garsinti nekurias tranzakcijas Francuzijos izdo, kurios parodė, kad Francuzija iki šiam laikui an padarė žymias paskolas savo draugams, reikalaujantiems pini-gų. Belgijai ji paskolino 250 mi-lionų frankų, Serbijai paskolino 90 milijonų frankų ir Montenegro —pusė milijono frankų.

Tokio, spalio 30 d. Rusų am-basada čia paskelbė, kad Tur-kija pradėjo karę su Rusija. Vokiškas skraiduolis Breslau, kuris pabėgo iš Viduržemio ju-rų Turkijon ir čia ji turkai nuo vokiečių atpirkio, dabar plaukio-ja Juodose jūrose po turky vėlia-va.

Breslau pasirodė ties Theodo-sijos ostu ir pradėjo bombardavimą be jokio persegrėjimo. Laivo kapitonas, kuris, kaip ir dauguma skraiduolio Breslau ju-reivių, yra vokietis, nepasitūti Theodosijos miestui jokių reika-lavimų.

Lygiai 9:30 išryto laivo ka-nuolės atidarė ugnį. Per visą valandą kanuolės nuolatai ap-šaudinėjo įvairias miesto dalis. Ant laimės nieks nebuvo užmuš-tas ir tik vienas kariėvis tapo sužeistas. Bet namams padary-ti nemažai nuostolių. Katedra, cerkvė ir keletas kitų namų tapo pataikinti ir sugadinti. Rusų svetimtautiskos vaizbos banko skyrius užsidedė.

Po valandai laiko Breslau pra-sišalino piet-vakarij linkui.

Theodosija yra svarbiausias ant piet-rytinio Krymo pussalio kran-to nostas ir randasi apie 100 my-lių atstu nuo Sevastopolio.

Londonas, spalio 30 d. Du-turkiški torpediniai laivai šaudė iš Odessos uostą, nusikandindami vieną prekinį laivą.

Londonas, spalio 30 d. Zinia iš Petrogrado į Reuterio telegra-fų agentūrą praneša:

Zinia iš Kerč (uostas Kryme) praneša, kad netoli nuo Takol švituorio, rusų pasazierinis gar-laivis Jalta, plaukiantis iš Kau-kazo, tapo torpeduotas turky skraiduolio Goeben. Laivo įgu-la ir pasazieriai išgelbėti, laivas nuskendo.

"Kitas garlaivis, Kazbek, kuris skubino Jaltai pagalbon, tapo pataikintas dviejų torpedų. Daug pasazierių nuskendo sykiu su Kazbeku."

Novorosijsk, spalio 29 dieną. Turky skraiduolis Hamidieh šia-dien reikalavo šito miesto pasi-lindavimo, grąšindamas bombarduo-ti miestą, jeigu jo reikalavimų neįsipildytų. Po to turky konsu-lis ir konsuliato valdininkai šia-mie mieste tapo areštuoti. Skrai-duolis prasišalino.

Novorosijsk yra ant šiaur-ry-tinio Juodųjų jūrų kranto ir skaitosi Juodųjų jūrų (Černo-morskoj) provincijos sostinė.

Petrogradas, via London, spa-lio 30 d. Rusų kariškas laikraš-tis praneša kad rusų vyriausis vadas leido lenkams tvirti save įėjimoms, t. y. atskirus lenkiškus kariumenės pulkus su lenkais aficierais ir vadais. Legionai turi patis parupinti sau uniformas, bet rusų valdžia pristatys gi-nklus, amuniciją ir maistą. Vi-suose Lenkijos miestuose ir kai-

muose tapo išlipdytos proklama-cijos, kuriose šaukiama gyven-tojus prisidėti prie lenkiškų le-gijonų ir išvyti priešą iš Lenki-jos. Šitie legionai susideda vien iš katalikų, turi lenkus aficierus ir lenkiškus kapelionus-kunigus.

Londonas, spalio 31 d. Zinia iš Konstantinopolio praneša, kad naujas mušis prasidėjo Juodose jūrose, netoli nuo Odessos. Lai-ke vakarykščio bombardavimo Odessos, sulyg žinių, atėjusių iš Konstantinopolio, Odessos ooste paskandinta 3 kanoliniu rusų laivai, vienas torpedinis laivas ir vienas komercijinis garlaivis.

Laikė nusikandindami rusų gar-laivų Jalta ir Kazbek, sakoma, žuvo 73 pasazieriai ir jureiviai.

Amsterdam, via London, spa-lio 31 d. Du Amsterdamo laik-raščiai, Handelsblad ir Telegraf praneša, kad vokiečiai aplėdė miestą Ostend, Belgijoj.

Londonas, spalio 30 d. Rezi-gnavo nuo savo vietos vyriausis laivyno ministerijos perdėtinis, Pirmas Admiralijos Lordas, ku-nigaikštis Louis Battenberg.

Prieastim jo rezignacijos yra tai, kad Louis Battenberg yra vokiškos kilmės, jo tėvas buvo prusiskas aficieras. Tas suklė tarp dalies anglų neuzsitikėjimą ir kunigaik. Battenberg, nors tar-navo Anglijos laivynė per 40 su-viršum metų, nusprendė, kad jam bus geriau rezignuoti.

Jo vieton paskirta admirolas John Fisher. Naujas vadas Ang-lijos admiralojos yra žymus ir energiškas jureivis ir jo pasky-rimas pilnai užganėdino anglų visuomenę.

Rotterdamas, spalio 31 d. Pra-nešama, kad keletas vokiškų po-vandeninių laivų, suardyty į da-lis, tapo pervežta per Liege lin-kui Anglijos kanalo pakraščių. Taipgi vokiečių transportas su 30 sunkiomis kanuolėmis perėjo per Liege, traukdamas linkui Nieuport, kur dabar verda smar-kus mušiai.

Venecija, per Paryžių, spalio 31 d. Zinios, atėjusios čia iš Austrijos praneša, kad cholera platinasi Austro-Vengrijoj ir kad beveik iš visų dalių ne tik Aus-trijos, bet ir Vengrijos ateina zi-nios kasdien vis apie naujus su-sirgimus.

Londonas, spalio 30 d. Laik-raščio Daily Mail koresponden-tas telegrafuoja iš Francuzijos, kad francuzai su anglais užėmė miestą Lille ir dikčiai pasistumė į rytus. Jie taipgi užgriebė Tur-coing, 10 mylių atstu į šiaur-ry-cius nuo Lille.

Times'o korespondentas pa-tvirtina šią žinią, sakydama, kad jis ją gavęs "iš neabejotinų šaltinių."

Petrogradas, spalio 30 d. Vė-liausias rusų oficialis pranešimas sako, kad smarkūs mušiai ant Suvalkijos rubežiaus nesiliauja, bet iki šiolei visai atkaklus vo-kičių užpuolimai tapo atmušti. Lenkijoj rusai, vydami bėgan-čius atgal vokiečius, užėmė Lodz ir stipriai prispaudė vokišką ariergardą (užpakalines sargy-bas) ant linijos Lodz-Zwischost. Rusai užgriebė sunkių kanuolių ir keletą orlaivių.

Idomu pastebėti dar ir tas oficialiame rusų pranešime, kad jame sakoma, jog aplinkėse Tarnow rusai spalio 29 d. padarė austrams sunkių nuostolių ir pa-ėmė apie 1,000 nelaisvėn. Pasa-raisais laikais manyta, kad rusai iš ty aplinkinių visai buvo pasi-traukę.

Londonas, spalio 30 d. Hugh Gibson, amerikoniškos legacijos sekretorius Brusselyj, praneša, kad jis neseniai atkėlė belgų ka-ralių Dixmude aplinkėse. Su-lyg jo pranešimo, karalius Alber-tas pats veda savo kariėvius ir gi-rdus apie Turkijos įsimašymą.

pats su jais sykiu dažnai buva transėjose po priešų ugnim. Ka-talinėn gi pati gelbsti sužeistus kariėvius, perraisinėdama jiems žaizdas užpakalinėse mušų lini-jose.

Londonas, lapkričio 2 d. Iš Petrogrado ateina žinia, kad vie-tiniais laikraščiais garsina, jog lai-vas Goeben ir Breslau ir dar keturi turky torpediniai laivai bombardavo Krymo pakraščius netoli nuo Sevastopolio. Rusų baterijos atsakė šuvis. Po to laivai prasišalino. Nuostoliai pa-daryta nedideli.

Theodosija antru sykiu tapo bombarduota pereitą subatą, kuomet turky skraiduolis paleido miestan 30 šuvių.

Bordeaux, lapkričio 1 d. Ofi-cialiskai čia pranešama, kad fran-cuzų, anglų ir rusų ambasadoriai Konstantinopolij vakar prašė su-grąžinti jiems jų pasportus ir šiadien išvažiavo iš Konstantinop-olio. Francuzijos interesai Turki-kij tapo perduoti į rankas Ame-rikos ambasadoriaus.

Washington, D. C. Ameri-ka's ambasadorius Konstantino-polyj savo raporte, kurį jis pa-siuntė spalio 31 d. savo valdžiai Washington, praneša, kad Turkija apreiškė, jog ji neleis išvažiuoti rusų konsuliams iš Turkijos patol, pakol ji negaus užtikrinimo, jog Turkijos konsu-liai galės saugiai aplieisti Ru-siją.

Petrogradas, lapkričio 1 diena. Rusų generaliskas štabas išleido šiadien pranešimą, kuriame sako-ma, kad rusų armijos Lenkijoj vėl pasekmingai pasistumė pir-myn. Šiame pranešime sakoma, kad ant Prusų rubežiaus rusai taipgi padarė progę ir atmu-šė vokiečių atakus Bakalarzewo aplinkėse. Pranešime rašoma:

"Ant Rytinės Prusijos rube-žiaus mūsų kariumenė turi lai-mėjimų Naumiesčio aplinkėse, Suvalkų gub. ir Romintų mi-škuose. Vokiečių atakai aplin-ke Bakalarzewo pasiėvė spalio 31 d. po to, kaip priešas apturėjo milžiniškus nuostolius.

"Lenkijoj mes visur buvome pergaletojais ir pasistumėme vi-su frontu pirmyn. Mės užėmėm Piotrkową, Opoczno ir Opatow. Mušiai atsitiko ant kelių, lydin-čių į Opatow ir čia mės išbla-škė vokiečių ariergardą (užpa-kalines sargybas). Mės paėmė 400 belaisvėn ir užgriebė 6 kulkasvaizdus, taipgi transpor-tus su provizija.

"Prie upės San, Galicijoj, rusų pulkas, žingsnis po žingsnio, transėjomis pasiekė priešų po-zi-cijų ir šturmu paėmė austrų tuomlaikinį fortą. Penki aficie-rai ir 500 kariėvių paimta be-laisvėn, taipgi užgriebta 5 kul-lasvaizdai.

Londonas, lapkričio 2 d. Ko-respondentas laikraščio Daily Mail telegrafuoja, kad Britanijos valdžia Pretorijoj, Pietinėj Afri-koj, sutiko padaryti 5-kių die-rų pertrauką mušij su sukilusij boerų vadu, gen. DeWet. Per-traukos tikslas, menama, bus ap-lazbėti apie išlygas susitaikinimo.

Tokio, lapkričio 1 d. Privatiškos nepatvirtintos žinios pra-neša, kad Tsing-tao tvirtovė ilgai neišsilaikys, nes jau tik du for-tai, liko, kurie dar laikosi kaip reik,—tai fortai Kaiser ir Ilitis. Kiti fortai esą jau pusiau su-griauti.

Rymas, lapkričio 1 d. Rezi-gnavo visas Italijos kabinetas. Šiadien rezignavęs kabinetas turėjo per dvi valandas posėdį su kara-lium. Posėdyj buvo svarstomas dabartinis karės stovis ir ką Itali-ja turi toliau veikti. Kabineto rezignavimas, sakoma, išauktas pa-skutiniaus atsitikimais Turkijoj. Izvairiuose Italijos miestuose, iš-girdus apie Turkijos įsimašymą,

kilo trūkmingos demonstracijos, reikalaujančios, kad Italija pradėtų karą, nes Turkijos įsimašymas grėsia pavojum Italijos interesams Albanijoje ir Tunise. Numalšiniui demonstrantų nekuriuose vietose reikėjo pavartoti kariūnė.

New York, lapkričio 1 dieną. Rockefellerio labdarininkai fondas su savo milijonais sumomis bus atidarytas gelbėjimui nukentėjusių nuo karės belgiškų šeimynų. Didžiausias esantis dabar New Yorko uoste neutrališkas laivas tapo pasamdytas už \$275,000 ir prikrautas vien tik maistu. Serejoj šitas laivas su 4,000 tonų maisto išplaukia į Rotterdamą, iš kur, su pagalba amerikoniško konsulio, maistas bus išdalinamas tukstančiams badujančių belgiškų šeimynų. Rockefellerio Fondo valdyba pranešė, kad, reikalui esant, ji yra prisitrušusi išleisti tam tikslui milijonus dolerių. Amerikos ambasadorius Londone pranešė, kad išgelbėjimui belgiškų šeimynų nuo badavimo reikės mažiau po vieną milijoną kas mėnuo per kokius 7 ar 8 mėnesius laiko.

Londonas, lapkričio 3 d. Reuterio telegramas iš Petrogrado praneša, kad caras apskelbė ukazą apie karą su Turkija. Japne sakoma, kad Vokietija su Austrija prikalbino Turkiją užpulti ant Rusijos. Ukazas sako, kad Rusija susitiks šią naują priešą ramiai, ir pasitiki, kad kaip pirmasis, taip ir dabar rusų armija užtriumfos ant turkiškų hordų. Neįsimečius Turkijos žingsnis išriš seną Balkanų klausimą ir šio Turkijos žingsnio pasekmės bus fatališkos jai pačiai.

Petrogradas, lapkričio 3 dieną. Turko ambasadorius Fehreden Bey apėjo Petrogradą ir per Finlandiją išvažiavo iš Rusijos. Persijos legacija Petrograde apreiškė, kad nėra jokios sutarties tarp Turkijos ir Persijos ir kad gandai apie tokią sutartį rusų ir kitose spaudoje yra be pamato.

Vienna, via Amsterdam ir London, lapkričio 3 d. Vienoje sekantis oficialis pranešimas buvo apskelbtas čia šį vidurnaktį: „Ant rusiškai-turkiško rubežiaus, netoli nuo Trebizond prasidėjo mušiai tarp rusiškų ir turkiškų kariūnėnų.“

Haaga, Hollandijoje, lapkričio 3 d. Laikraštis Hanochblad talpina žinią iš Kopenhago, Danijoje, kurioj sakoma, kad Nobelio taikos dovana paskirta Hollandijos valdžiai, kuri turi ją sunaudoti pagalbelėjimui belgiškų pabėgėlių, esančių Hollandijoje. Nobelio taikos metinė dovana išneša \$40,000.

Rymas, lapkričio 3 d. Sakoma, kad Anglija ir Italija susitakė veikti išvieno ppygime savo interesų šiaurinėj Afrikoj.

Berlinas, lapkričio 2 d. Žinios, ateinančios čia iš Lenkijos nurodo, kad dalykų stovis pradeda taip tvarkytis, jog netrukus galima laukti vėl didelių mušių tarp austro-vokiškų ir rusiškų armijų.

Austrai ir vokiečiai užbaigė savo pasitraukimą į naujas pozicijas, kurias jie pirmasis sau apsirinko. Kuomet rusų avangardai (priešakinės sargybos) prisiartinio prie šitų linijų, jie susitiko su vokiečiais, kurie toliaus, matomai, negeidė trauktis atgal, ir rusai buvo atmušti.

Sulyg austro-vokiškų pranešimų, pietinėj Galičijoj austrams pasisekė nustumti atgal rusų kariųj sparną tarp Turka ir Sambor.

Londonas, lapkričio 3 d. Laikraščio Morning Post korespondentas telefonuoja iš Petrogrado sekantį:

„Čia vis eina gandas, kad Przemyslo tvirtovė tapo paimta, bet toks gandas yra neteisingas. Ištikro atsitiko štai kas:

„Rusai pagavo ir paėmė belaisvę 4,000 Przemyslo gėrizono kariūnėnų, kuri buvo mėginusi iš tvirtovės persimušti per rusus; prie to paimta didelis skaitlis ginklų ir amunicijos.

„Didelis skaitlis grįžtančių nuo rusų fronto sužeistų moterų parodo, kad diktokas skaitlius „avantiuristikų“ moterų, įjesko nepaprastų atsitikimų mušių laukusio. „Kazokė-mergina vardu Elena Choba, pasizėjęs, kaip gėra jojiškė, puikiai valdanti kardą ir sau-

dykle, gavo leidimą valdžios ir pastojo į kazokų pulką.

„Pulkininko Tomilobskio dukte, kuri kariškim uniformė laike Augustavo mušių atsizėjmo kaip skautų lyderis, tapo sužeista tris sykius.“

Berlinas, lapkričio 2 d. Majoras Morath, kariškas expertas laikraščio Tageblatt, rašo šiaip: „Musų (vokiška) armija šiaur-ryčiuose (ant Suvalkijos rubežiaus), laike mušio, kuris tęsėsi per kelias dienas, išlaikė savo pozicijas. Mēs galime tikėtis, kad ji ir toliaus galės apsaugoti Rytinės Prūsijos rubežį. Tai yra jos pirmučiausia užduotis, vėliaus ji turės kitą užduotį.“

Washington, D. C., lapkr. 2 d. Kariškas stovis tapo apskelbtas šiandien visam Egipte. Anglijos atstovas oficialiai apie tai pranešė Amerikos diplomatiškiems agentams Kaire.

Sulyg paliepmo, atėjusio iš Londono, vyriausis vadas anglų kariūnėnų Egipte paėmė į savo rankas visą valdžią. Jam prisakytą aštriai nuslopinti sukilimus pačioj pradžioj, jeigu jie pasirodytų.

NAUJA KARĖ ANT BALKANŲ.

Washingtono nuo Amerikos konsulio gauta žinios, buk ant Balkanų rengiasi nauja karė, kuri su dabartine didžiaja tik gana tolimą turi susiršimą. Sulyg ty žinių, Italija sutarė su Grekija pasidalinti Albaniją. Mat pripažinusios Albanijai savistovystę, to Austrijai reikalaujant, didės Europos tautos dabar tarp savęs kariauja, tai jos negalės ginti Albanijos savistovystės. Apart Austrijos, kitoms tautoms Albanijos savistovystė ir pirma mažai rūpėjo, o kada paskui jau neva neprigulmingoj kunigaikštystėj kilo naminė karė, gyventojai atsiskė mokesčius mokėti, o be pinigų nei valdžios, nei neprigulmystės palaikyti negalima; tai atsiskius nuo sosto Europos paskirtam naujos valstybės valdonui kunigaikščui Wied, visi užmiršo, o dabar, kius Europoj milijoniškai karėi, niekas ir laiko neturi rupintis Albanijos likimu.

Pietinėj Albanijoj dar vis yra sukilimas, kurio neįstengia suvaldyti pačios valdžią į savo rankas buvęs Turkijos generolas Essad Paša. Todėl Italija, priekabių įveskodama, išsodino net kariškų laivų jureivius porte Avlona, grekų gi žemės kariūnėnų peržengė Albanijos rubežių ir užėmė miestą Vasiri.

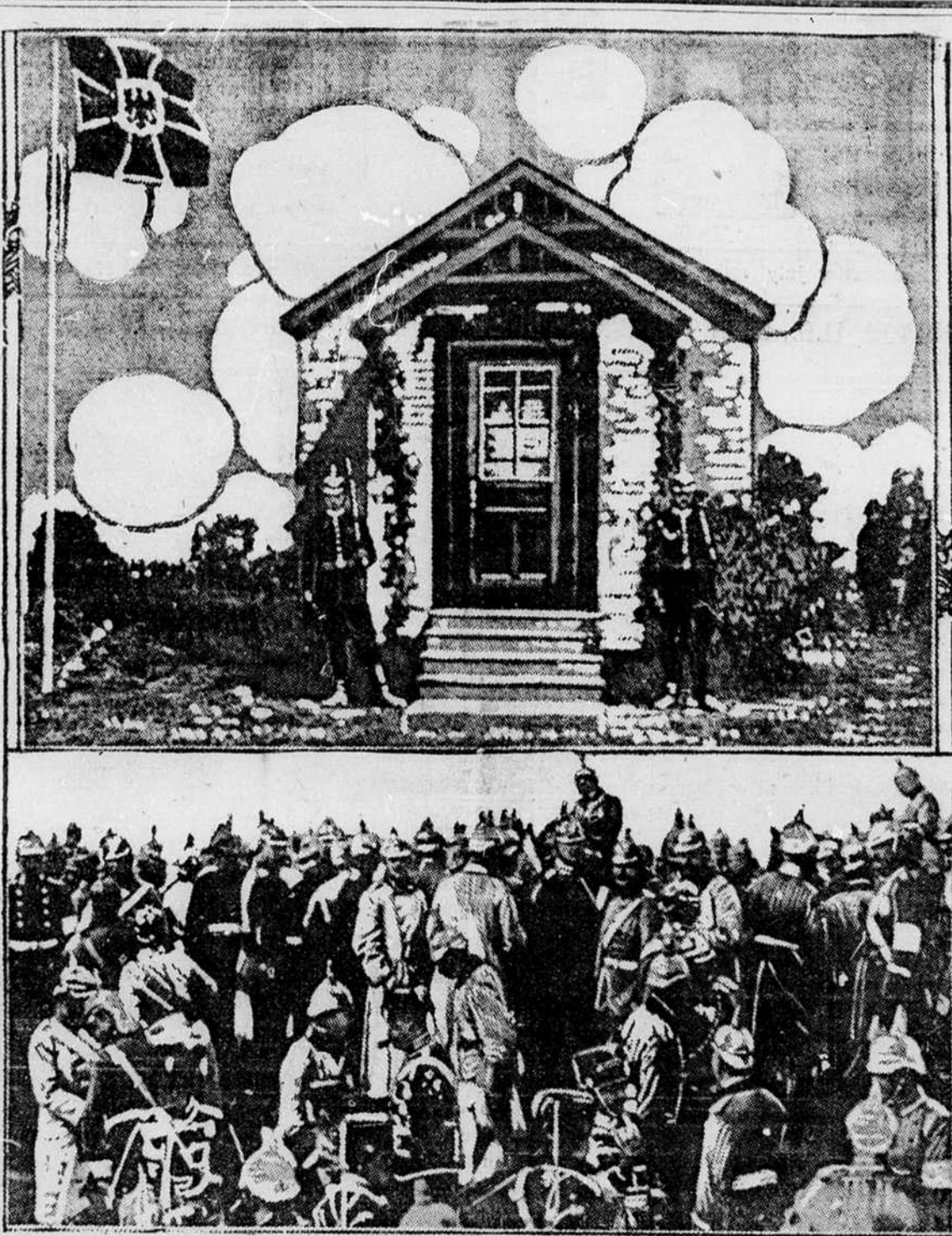
Taigi Italija, nors didėję Europos karė nedalyvauja, bet iš jos mėgina pasinaudoti priešais Austrijos norus. Italija senai norėjo Albaniją užimti, nes ji senai Italijai prigulėjo, bet tam pasipriešino Austrija ir užmanė pripažinti Albanijai neprigulmystę, nes pati, pirma pasizadėjusi nieko neimti, nenorėjo leisti ir Italijai tvirtiau atsistoti kitoj Adriatikos pusėj. Išsodinimas itališkų jureivų padaryta priešais Austrijos norą, bet ji, turėdama didžiąją karę, negalė Italijai pasipriešinti. Kas toliaus su pačia Austrija gali atsitikti, dabar niekas įspėti negali; jeigu Rusija karę laimėtų, Austrija gali suvisu išnykti, tai ir Albanijos savistovystės ginti negalės.

Rods, Italija kitiems kraštams pranešė, kad šiaurinėj Albaniją užima tik tuom tarpu, kad sukilimus neleistų krašto naikinti; kaip tik užgims ramumas, italai žada pasitraukti. Bet toki pažadėjimai paprastai nieko nereiškia; nenorintiems pasitraukti niekada ramumo nebūva; jie per šimtmečius savo globoj laiko tuom tarpu užimtus ir ramiausius kraštus.

MILITARIZMAS AZIJOJ.

Europos tautų nuo 1871 m. didžiausias rūpestis buvo — drutinti savo kariškas pajėgas, dauginti kariūnėnų, nors tas veik trečdaj visų tautų surinkimų sušėdavo, o per tai gerinimui gyventojų būvio, produktyviškės reikalams permaži pinigų likdavo. Tas gimė visų neužgėdėdina ir galų gale privėdė prie dabartinės karės.

Nors dabartinė karė ir pasi- baigta visiško pergalejimu militarinio palaikytojos Vokietijos ir teisingesniu Europos kraštų padalinimu, tuom dar nebus prašalintos karių priežastys. Dabarti-

Photos by American Press Association.

Viršuje: Kaizerio kilnojamas namelis, kurį jis su savim vežiojasi. Sienos ir stogas padaryti taip, kad jų kulkos negali permušti. Patėmykt vokiečių kariška vėliava iš šono; ji panaši į senovės kryžievių vėlavą.

Apachioj: Kaizeris (ant arklio) ir jo generolis štabas.

nė karė Europoj yra karė slavų ir romanų su germanais ir užgermanų paverztus kitių tautų žemės plotus, pažusavimą, kad apsilpninus vokiečius, jų pavergtų tautų, bet priezastų tautų vaidams yra gana ne vien Europoj, bet ir kituose žemės kraštuose, nes ir kitur netruksta europiečių pavergtų tautų, noriųjų pasiliuosuoti nuo pavergejų Visur yra rasių nesikentimas, kuris, vietoj nykti, mazėti, auga vis labiau. Ir Amerikoj matome kaip baltspalviai nekencia juodųjų. Čia gana dažnai, ypač pietinėse valstijose, pastaito kruvini susirėmimai baltspalvių su juodspalviais. Ne iš meilės amerikoniškai baigia ir indijonius naikinti. Todėl giliai žiūrinti visokios veislės pašaukti ir nepašaukti pranašai netolimoj ateityj pranašauja kruvinas kares tarp kitių spalvų tautų—Azijoj geltonspalvių su baltspalviais, o Afrikoj tarp baltspalvių ir juodųjų.

Karės dėl veido spalvos skirtumo gal užgims vėliau, bet yra ir kitokios vaidų priezastys. Azijoj ir Afrikoj, apart rasių nesikentimo, kaip tai ir Europoj būva, viduriniuose anizuose ir pradžioj naujųjų, yra dar skirstantis žmonės tikėjimo skirtumas. Ten tikėjimas dar drūčiai riša net skirtingas kilmės tautas. Azijoj ir Afrikoj prieš krikščionis europiečius stvoja mahometonai. Rods, daugumas jų yra po europiečių valdžia, bet yra ir nepriklausančių europiečiams. Tos nepriklausančios europiečiams mahometoniskos tautos kyla iš miego, organizuojasi ir organizuoja kitas to paties tikėjimo tautas. Galva ir vadovas mahometonų yra Turkijos sultanas.

Jau ne kartą Turkija gaudino krikščionis apšaukimu šventos karės krikščionims. Norėta tokiom karėn pakviesti visus mahometonus laike italų įsiverzimo Tripolin. Tokia karė gaudino Turkiją ir Rusiją laike karės 1877 m. Tokiom karėn po bausmės išlikom turėtu stoti visi mahometonai visur ir jie rengtų krikščionių skerdynes, kaip tai darė didžioji Kailių laikuose. Kariautojų gali susirinkti beveik tiek, kiek Rusija tur kariūnių, nes Afrikoj ir Azijoj beveik tiek jau yra mahometonų. Angliškose Indijose yra saviršum 40 milijonų mahometonų; Turkijoj, Arabijoj, Persijoj Afganistane yra dar daugiau. Visa šiaurinė Afrika, Anglijai priklausantis Egiptas, Italijos Tripolis ir Francuzijos Tunis, Algier ir Morokko yra kraštai, ir Turkestano mahometonų; tas

patys yra Egipte; Morokko sultanas maurai išnaujo prieš francuzus sukilo; kilo maštai tarp Indijų mahometonų ir Somali pakrautėse.

Revoliucijų lizdas.

Karė Europoj uždegė revolucijas Mexikoje, bet jos ten nesiliauja nuo prasišalinimo nuo prezidento vietos Diazio. Vien Diaz su kartuvų ir karabinų pagalba mokėjo per 30 metų Mexikoje ramumą palaikyti ir šiek tiek tą kraštą pakelti, o prieš jį ten revolucijos taigai nesiliavo nuo išsiilusavimo to krašto iš-po Ispanijos jungo. Į trumpą kelių metų laiką Mexikoje buvo kelios revolucijos: prieš Diazą, prieš Madero, prieš Huertą, o dabar kilo revolucija prieš Huertos pergalėtoją Carranzą; sukėlė ją buvęs jo padėtojas, pirmiau buvęs paprastas plesikas, persikeitęs į generolą Villą; jį remia toks jau revoliucijų palaikytojas ir buvęs plėšikas, nors mokantis savo pravarde pakrevėtoję, generolas Zapata. Bet nežinia kaip ilgai tarp jų laikysis sutikimas ir vienybė tuom tarpu vienok abudu sutarė rėmti viens kitą ir viens kito sumanytas reformas. Nors Carranza žada pasitraukti nuo tuontarėnio prezidento vietos, bet jis jos Villai nenori užleisti. Carranza išleido į Mexikos gyventojus atsisaukima, kuriame peršersti juos prieš Villą, užtikindamas, kad jam krašto geovė visai nerūpi. Tas gal buti teisybė, nes Carranza, su juom drauge veikdamas, turėjo progą geriau jį pažinti; bet kad kova su Huerta jau gana sekėsi ir tok kovoj jo kariautojai turėjo progą pasipelninti, tai jo kariautojai, buvę revoliucionieriai, ir dabar jo skverno laikosi ir jį remia, ypač pritaria jam buvę jo aficerai, nes su jo pagalba tikisi geresnės vietos paimti.

Mieste Mexiko, Jalapą kazar mėsė riaušes sukėlė Carranza kareiviai ir mėgino pereiti Villą ir Zapatos pusėn. Ištikimas Carranzai gen. Candido Aguilar susirėmė su maistininiais prie Los Marroes ir juos sumušė. Kriko jį 80. Gubernatorius Jose Maria Maytorena prie miesto Naco atsigabeno 8 dideles kanuoles ir nori miestą bombarduoti ir jį visai išnaikinti. Generolas Peflo Gonzales atkako miestam Mexiko paimti į savo rankas visą Carranzos kariūnėnų, stovintį prie

miesto Queretaro; kariūnėnų ta susideda iš 40,000 kariūvių. Carranza kaltina Suvienytas Valstijas už rėmimą Villai; buk jos laukia vien, kad jis į savo rankas paimtų valdžią, nes jis anerkonams suteiktų visokias koncesijas su skriauda vietinių gyventojų. Mieste Aguas Calientes susirinko taikos delegatai; dauguma vedančių namine karę partijų aficerų, bet kaip matyt, jie ir ne labai geidžia susitaikyti. Pošėdyj spalio 27 d. delegatai pradėjo taip smarkius ginčus, kad išsitraukė revolverius bemaž ko nepradėjo besisauyti. Persigando buvusi galerijoj publika ir mėgino lukan bėgti, bet stovinti prie durijų policistai niekam išėiti neleido. Audrą sukėlė Zapatos delegatai, kurie pareikalavo, kad valdžios žemė būtų išdalinta neturtėliams. Reikalavimui pritarė ir Villai delegatai, bet priešinosi smarkiai Carranzos atstovai. Kaip rodosi, konferecija nepriėmė susitaikymo, greičiausiai ji pagimdys naują revoliuciją, nors ir dabartinė dar nepasibaigė. Mexikoje, kaip pasirodo, be revoliucijų apsieiti negalima, nes gyventojai tvarkos ir ramumo nemėgsta; revoliucijos ten tol trauksis, kol galingesnis kaimynas iš neramumo besinaudodamas, nepaisis sau viso to gausiai gamtos apdovanoto didelio krašto.

BAISI EXPLOZIJA KASYKLOSE. ROSE. Royalton, Ill. Anglių kasyklose Franklin Coal and Coke Co. atsitiko baisi dujų eksplozija. Žuvo prie to apie 80 darbininkų, dauguma italų ir slovakių. Eksplozija, kaip spėja, pagimdė kokisai neatsargus darbininkus, kurie atidarė savo liamputę. Tuo po eksplozijos nusileidę gelbėtojai ištraukė 50 žuvusių darbininkų kūnų. Ištraukti kūnai baisiai buvo apdege. Kompanija užtikrina, kad oloj nėra daugiau negyvy, nors išgelbėtojai sako, kad keliolikos darbininkų dar traukta.

Kasyklų užvaizda Jas. Brown tuo po eksplozijai nusileido olon ir patikęs dalį gyvų darbininkų, juos per nuodingus dujas ir dumus atvedė prie kilnojimo prietaisais ir lukan iškėlė. Išgelbėta 285 darbininkai.

Dvi našles itales jų namuose rado negyvas. Doktoras apreiškė, jog jos mirė iš gailesčio ir išgąščio.

ROOSEVELT UŽ SUFRAGIZMĄ. Scranton, Pa. Atsilankė čia buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Roosevelt ir laikė politiška prakalbą, kurioj smarkiai išpėikė senatorių Penrose iš Pennsylvanijos. Tarp kit-ko kalbėjo ir apie sufragizmą, reikalavo sulyginimo moterų tiesių su teisėmis vyrų, kaip to reikalauja sufragetės.

BUS NUŽUDYTAS. Columbus, O. Gruodžio 4 d. ant elektriškos kečės bus nužudytas 9 metų vaikas Harley Beard. Jis užmušė tris snarius fermerio Massey šeimynos. Jis tarnavo kaip bernas pas minėtą fermerį. Prašymą Beard'o patiekti bausmę gubernatorius atmetė.

UŽMUŠĖ TREJETĄ VAIKŲ IR SAVE. Galesburg, Ill. Saldumynų fabrikantas W. M. Stromberg, susipykęs su savo pacia, kad toji negreitai atnešė kitą užkandą, išėjo iš namų, sugrįžo su revolveriu ir, nieko nesakęs, pradėjo pšikinti. Užmušė trejetą vaikų ir save, o pačią sunkiai pasovė.

PADEKAVONĖS DIENA. Washington, D. C. Prezidentas Wilson išleido proklamaciją, kurioj lapkričio 26 d. kviečia gyventojus apvaikščioti padėkavonės dieną.

LIETUVIAI AMERIKOJ. IS SO. BOSTON, MASS. „Gabijs“ veikimas. Spalio 22 d. vietos lietuvių muzikos ir dramos draugija „Gabijs“ vadovaujant gerbiama mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui, didžiam Bostono Hub teatre statė scenoje idomią ir komišką trijų veiksmų operetę „Užburta Kunigaikštis.“ Orchestra, chorą ir solistus dirigavo pats kompozitorius M. Petrauskas. Vaidinime savo roles aktoriai atliko gana gerai. St. Vitaitis kurpiusius rolę atliko tikrai profesionališkai. Jau ketetą kartų p. Vitaitį bostaniečiams teko matyti vaidinimuose dalyvaujant, ir kiekvieną kartą negalima jo vaidinimu atsisigėrėti. Jam reikia pripažinti igimtą profesionalo aktorius talentą. J. Kerdieus grafo von Laube rolę atliko gana gerai. Gerai taipogi vaidino S. Mockus (kunigaikščio rolę), P. Salomskys (gydytojo rolę), J. Strumskis (raštininko rolę) ir p-lė O. Liutkevičiūtė (Margarytės rolę).

P-lė O. Jokimavičiūtė neturtin-gos našlės Gertrudos rolę atvaidino irgi atsakančiai; tik paskutiniame akte išrodė perjauna—tokia, kaip ir pirmamjame akte. Visos kitos roles atlikta taipogi gerai. Abelnas įspudis iš vaidinimo labai geras.

Pirma „Gabijs“ draugijos vaidinimas buvo parengtas tame pat teatre spalio 1 d. Buvo vaidinta istoriška melodrama „Birutė“ ir juokinga operetė „Maluninkas ir Kaminakrėtis.“ Vaidinimas tuomet taipogi pavyko. Prisiminus apie pirmutinį vakarą, prie progos būtų pasakyti ketetą žodžių apie tulus vietinius „kritikus“ Ikišiolinai „Gabijs“ vaidinimai parodo, kad apie tą draugiją vietos lietuvių, kaip spėja, pagimdė kokisai neatsargus darbininkus, kurie atidarė savo liamputę.

Tuo po eksplozijos nusileidę gelbėtojai ištraukė 50 žuvusių darbininkų kūnų. Ištraukti kūnai baisiai buvo apdege. Kompanija užtikrina, kad oloj nėra daugiau negyvy, nors išgelbėtojai sako, kad keliolikos darbininkų dar traukta.

Kasyklų užvaizda Jas. Brown tuo po eksplozijai nusileido olon ir patikęs dalį gyvų darbininkų, juos per nuodingus dujas ir dumus atvedė prie kilnojimo prietaisais ir lukan iškėlė. Išgelbėta 285 darbininkai.

Dvi našles itales jų namuose rado negyvas. Doktoras apreiškė, jog jos mirė iš gailesčio ir išgąščio.

ROOSEVELT UŽ SUFRAGIZMĄ. Scranton, Pa. Atsilankė čia buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Roosevelt ir laikė politiška prakalbą, kurioj smarkiai išpėikė senatorių Penrose iš Pennsylvanijos. Tarp kit-ko kalbėjo ir apie sufragizmą, reikalavo sulyginimo moterų tiesių su teisėmis vyrų, kaip to reikalauja sufragetės.

BUS NUŽUDYTAS. Columbus, O. Gruodžio 4 d. ant elektriškos kečės bus nužudytas 9 metų vaikas Harley Beard. Jis užmušė tris snarius fermerio Massey šeimynos. Jis tarnavo kaip bernas pas minėtą fermerį. Prašymą Beard'o patiekti bausmę gubernatorius atmetė.

UŽMUŠĖ TREJETĄ VAIKŲ IR SAVE. Galesburg, Ill. Saldumynų fabrikantas W. M. Stromberg, susipykęs su savo pacia, kad toji negreitai atnešė kitą užkandą, išėjo iš namų, sugrįžo su revolveriu ir, nieko nesakęs, pradėjo pšikinti. Užmušė trejetą vaikų ir save, o pačią sunkiai pasovė.

PADEKAVONĖS DIENA. Washington, D. C. Prezidentas Wilson išleido proklamaciją, kurioj lapkričio 26 d. kviečia gyventojus apvaikščioti padėkavonės dieną.

LIETUVIAI AMERIKOJ. IS SO. BOSTON, MASS. „Gabijs“ veikimas. Spalio 22 d. vietos lietuvių muzikos ir dramos draugija „Gabijs“ vadovaujant gerbiama mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui, didžiam Bostono Hub teatre statė scenoje idomią ir komišką trijų veiksmų operetę „Užburta Kunigaikštis.“ Orchestra, chorą ir solistus dirigavo pats kompozitorius M. Petrauskas. Vaidinime savo roles aktoriai atliko gana gerai. St. Vitaitis kurpiusius rolę atliko tikrai profesionališkai. Jau ketetą kartų p. Vitaitį bostaniečiams teko matyti vaidinimuose dalyvaujant, ir kiekvieną kartą negalima jo vaidinimu atsisigėrėti. Jam reikia pripažinti igimtą profesionalo aktorius talentą. J. Kerdieus grafo von Laube rolę atliko gana gerai. Gerai taipogi vaidino S. Mockus (kunigaikščio rolę), P. Salomskys (gydytojo rolę), J. Strumskis (raštininko rolę) ir p-lė O. Liutkevičiūtė (Margarytės rolę).

P-lė O. Jokimavičiūtė neturtin-gos našlės Gertrudos rolę atvaidino irgi atsakančiai; tik paskutiniame akte išrodė perjauna—tokia, kaip ir pirmamjame akte. Visos kitos roles atlikta taipogi gerai. Abelnas įspudis iš vaidinimo labai geras.

Pirma „Gabijs“ draugijos vaidinimas buvo parengtas tame pat teatre spalio 1 d. Buvo vaidinta istoriška melodrama „Birutė“ ir juokinga operetė „Maluninkas ir Kaminakrėtis.“ Vaidinimas tuomet taipogi pavyko. Prisiminus apie pirmutinį vakarą, prie progos būtų pasakyti ketetą žodžių apie tulus vietinius „kritikus“ Ikišiolinai „Gabijs“ vaidinimai parodo, kad apie tą draugiją vietos lietuvių, kaip spėja, pagimdė kokisai neatsargus darbininkus, kurie atidarė savo liamputę.

Tuo po eksplozijos nusileidę gelbėtojai ištraukė 50 žuvusių darbininkų kūnų. Ištraukti kūnai baisiai buvo apdege. Kompanija užtikrina, kad oloj nėra daugiau negyvy, nors išgelbėtojai sako, kad keliolikos darbininkų dar traukta.

Kasyklų užvaizda Jas. Brown tuo po eksplozijai nusileido olon ir patikęs dalį gyvų darbininkų, juos per nuodingus dujas ir dumus atvedė prie kilnojimo prietaisais ir lukan iškėlė. Išgelbėta 285 darbininkai.

Dvi našles itales jų namuose rado negyvas. Doktoras apreiškė, jog jos mirė iš gailesčio ir išgąščio.

ROOSEVELT UŽ SUFRAGIZMĄ. Scranton, Pa. Atsilankė čia buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Roosevelt ir laikė politiška prakalbą, kurioj smarkiai išpėikė senatorių Penrose iš Pennsylvanijos. Tarp kit-ko kalbėjo ir apie sufragizmą, reikalavo sulyginimo moterų tiesių su teisėmis vyrų, kaip to reikalauja sufragetės.

BUS NUŽUDYTAS. Columbus, O. Gruodžio 4 d. ant elektriškos kečės bus nužudytas 9 metų vaikas Harley Beard. Jis užmušė tris snarius fermerio Massey šeimynos. Jis tarnavo kaip bernas pas minėtą fermerį. Prašymą Beard'o patiekti bausmę gubernatorius atmetė.

UŽMUŠĖ TREJETĄ VAIKŲ IR SAVE. Galesburg, Ill. Saldumynų fabrikantas W. M. Stromberg, susipykęs su savo pacia, kad toji negreitai atnešė kitą užkandą, išėjo iš namų, sugrįžo su revolveriu ir, nieko nesakęs, pradėjo pšikinti. Užmušė trejetą vaikų ir save, o pačią sunkiai pasovė.

PADEKAVONĖS DIENA. Washington, D. C. Prezidentas Wilson išleido proklamaciją, kurioj lapkričio 26 d. kviečia gyventojus apvaikščioti padėkavonės dieną.

LIETUVIAI AMERIKOJ. IS SO. BOSTON, MASS. „Gabijs“ veikimas. Spalio 22 d. vietos lietuvių muzikos ir dramos draugija „Gabijs“ vadovaujant gerbiama mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui, didžiam Bostono Hub teatre statė scenoje idomią ir komišką trijų veiksmų operetę „Užburta Kunigaikštis.“ Orchestra, chorą ir solistus dirigavo pats kompozitorius M. Petrauskas. Vaidinime savo roles aktoriai atliko gana gerai. St. Vitaitis kurpiusius rolę atliko tikrai profesionališkai. Jau ketetą kartų p. Vitaitį bostaniečiams teko matyti vaidinimuose dalyvaujant, ir kiekvieną kartą negalima jo vaidinimu atsisigėrėti. Jam reikia pripažinti igimtą profesionalo aktorius talentą. J. Kerdieus grafo von Laube rolę atliko gana gerai. Gerai taipogi vaidino S. Mockus (kunigaikščio rolę), P. Salomskys (gydytojo rolę), J. Strumskis (raštininko rolę) ir p-lė O. Liutkevičiūtė (Margarytės rolę).

P-lė O. Jokimavičiūtė neturtin-gos našlės Gertrudos rolę atvaidino irgi atsakančiai; tik paskutiniame akte išrodė perjauna—tokia, kaip ir pirmamjame akte. Visos kitos roles atlikta taipogi gerai. Abelnas įspudis iš vaidinimo labai geras.

Pirma „Gabijs“ draugijos vaidinimas buvo parengtas tame pat teatre spalio 1 d. Buvo vaidinta istoriška melodrama „Birutė“ ir juokinga operetė „Maluninkas ir Kaminakrėtis.“ Vaidinimas tuomet taipogi pavyko. Prisiminus apie pirmutinį vakarą, prie progos būtų pasakyti ketetą žodžių apie tulus vietinius „kritikus“ Ikišiolinai „Gabijs“ vaidinimai parodo, kad apie tą draugiją vietos lietuvių, kaip spėja, pagimdė kokisai neatsargus darbininkus, kurie atidarė savo liamputę.

Tuo po eksplozijos nusileidę gelbėtojai ištraukė 50 žuvusių darbininkų kūnų. Ištraukti kūnai baisiai buvo apdege. Kompanija užtikrina, kad oloj nėra daugiau negyvy, nors išgelbėtojai sako, kad keliolikos darbininkų dar traukta.

Kasyklų užvaizda Jas. Brown tuo po eksplozijai nusileido olon ir patikęs dalį gyvų darbininkų, juos per nuodingus dujas ir dumus atvedė prie kilnojimo prietaisais ir lukan iškėlė. Išgelbėta 285 darbininkai.

Dvi našles itales jų namuose rado negyvas. Doktoras apreiškė, jog jos mirė iš gailesčio ir išgąščio.

ROOSEVELT UŽ SUFRAGIZMĄ. Scranton, Pa. Atsilankė čia buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Roosevelt ir laikė politiška prakalbą, kurioj smarkiai išpėikė senatorių Penrose iš Pennsylvanijos. Tarp kit-ko kalbėjo ir apie sufragizmą, reikalavo sulyginimo moterų tiesių su teisėmis vyrų, kaip to reikalauja sufragetės.

BUS NUŽUDYTAS. Columbus, O. Gruodžio 4 d. ant elektriškos kečės bus nužudytas 9 metų vaikas Harley Beard. Jis užmušė tris snarius fermerio Massey šeimynos. Jis tarnavo kaip bernas pas minėtą fermerį. Prašymą Beard'o patiekti bausmę gubernatorius atmetė.

UŽMUŠĖ TREJETĄ VAIKŲ IR SAVE. Galesburg, Ill. Saldumynų fabrikantas W. M. Stromberg, susipykęs su savo pacia, kad toji negreitai atnešė kitą užkandą, išėjo iš namų, sugrįžo su revolveriu ir, nieko nesakęs, pradėjo pšikinti. Užmušė trejetą vaikų ir save, o pačią sunkiai pasovė.

PADEKAVONĖS DIENA. Washington, D. C. Prezidentas Wilson išleido proklamaciją, kurioj lapkričio 26 d. kviečia gyventojus apvaikščioti padėkavonės dieną.

LIETUVIAI AMERIKOJ. IS SO. BOSTON, MASS. „Gabijs“ veikimas. Spalio 22 d. vietos lietuvių muzikos ir dramos draugija „Gabijs“ vadovaujant gerbiama mūsų kompozitoriui Mikui Petrauskui, didžiam Bostono Hub teatre statė scenoje idomią ir komišką trijų veiksmų operetę „Užburta Kunigaikštis.“ Orchestra, chorą ir solistus dirigavo pats kompozitorius M. Petrauskas. Vaidinime savo roles aktoriai atliko gana gerai. St. Vitaitis kurpiusius rolę atliko tikrai profesionališkai. Jau ketetą kartų p. Vitaitį bostaniečiams teko matyti vaidinimuose dalyvaujant, ir kiekvieną kartą negalima jo vaidinimu atsisigėrėti. Jam reikia pripažinti igimtą profesionalo aktorius talentą. J. Kerdieus grafo von Laube rolę atliko gana gerai. Gerai taipogi vaidino S. Mockus (kunigaikščio rolę), P. Salomskys (gydytojo rolę), J. Strumskis (raštininko rolę) ir p-lė O. Liutkevičiūtė (Margarytės rolę).

P-lė O. Jokimavičiūtė neturtin-gos našlės Gertrudos rolę atvaidino irgi atsakančiai; tik paskutiniame akte išrodė perjauna—tokia, kaip ir pirmamjame akte. Visos kitos roles atlikta taipogi gerai. Abelnas įspudis iš vaidinimo labai geras.

Pirma „Gabijs“ draugijos vaidinimas buvo parengtas tame pat teatre spalio 1 d. Buvo vaidinta istoriška melodrama „Birutė“ ir juokinga operetė „Maluninkas ir Kaminakrėtis.“ Vaidinimas tuomet taipogi pavyko. Prisiminus apie pirmutinį vakarą, prie progos būtų pasakyti ketetą žodžių apie tulus vietinius „kritikus“ Ikišiolinai „Gabijs“ vaidinimai parodo, kad apie tą draugiją vietos lietuvių, kaip spėja, pagimdė kokisai neatsargus darbininkus, kurie atidarė savo liamputę.

Tuo po eksplozijos nusileidę gelbėtojai ištraukė 50 žuvusių darbininkų kūnų. Ištraukti kūnai baisiai buvo apdege. Kompanija užtikrina, kad oloj nėra daugiau negyvy, nors išgelbėtojai sako, kad keliolikos darbininkų dar traukta.

Kasyklų užvaizda Jas

ras pasizadėjęs lapkričio 15 d. surengti koncertą Labdarystės "Tautiško Namų" naudai. Programė dalyvausią "Gabijs" chorą, solistų, pianistų ir vaidintojų, vis p. M. Petruškos mokinių. Korespondentas, kaip ir p. Paprūsas, nusiskundžia, kad So. Bostone esą žmonių, bandančių pakenkti "Gabijs" veikimui. Už darbavimąsi "Gabijs" naudai p. Naris labai pagiria p. S. E. Vitaitį, pilnai atsidavusį tos draugijos reikalams pp. K. Jurgeliūną, J. Kirdiečių, J. Baniulį ir p-lę O. Liutkevičaitę: pripažįstama, kad ir visi kiti gabijčiai išsijusę darbuojasi. Sulyg p. Naris žodžių, Bostono jaunimas pastaruoju laiku stvėgis už darbo. Tame rašytojas pripažįsta nuopelną "Ateičiai", kuri nuolat ragina jaunimą prie apšvietos, lavinimosi ir abelnai naudingo darbo. Tame pačiame rašelyje dar nusiskundžiama, kad vietinis klebonas, vadovaudamasis nežinomis priežastimis, labai nepriekingai atsinešęs prie "Ateities."

I. Labdarystės Draugijoje. Metai atgal Lietuvių Labdarystės Draugija nusipirko namą. Namas buvo senas ir apleistas. Draugija aptaisė jį išlauko ir išvadaus, paklodama tam tikslui apie penkis tūkstančius doliarų. Iš apleisto ir regimai mažo kam tikusio namo padaryta gražus "Tautiškas Namas." Pirkdama namą, draugija turėjo \$3,000 suvirš. Šiandien gi nejudamasi draugijos turtais yra vertas suvirš \$10,000. Labdarystės draugijoje yra žmonių, kurie ne tikta nesigaili savo darbo draugijos naudai, bet, reikalingi išistik, ir pinigų kloti. Draugijos veikimas yra pasekmingas ir našus, nežiurint to, kad atsiranda žmonių, norinčių kludyti draugijai.

Naris.

IS WATERBURY, CONN.

Chronika. Teatrališka "Aido" draugija surengė vakarą spaudos atgavimo 10 metų sukaktuvėms paminėti. Vakarą programą buvo įvairus. Patiekta pora deklamacijų. Bažnytinis choras, p. J. Kovo vedamas, padainavo keletą dainų. Vaidinta veikalas "Pagavo." Ant pabaigos kalbėjo p. J. O. Sirvydas, "Vienybės Lietuvių" redaktorius. Kalbėtojas, be bereikalingo karsčiavimosi, ramiai išdėstinėjo, kaip rusų valdžia persekiojo lietuvius už lietuviškų raštų skaitymą. Prinėjęs lietuvių raštinius, kurie dirbo ir dar tebedirba, kalbėtojas ragino ir visus kitus lietuvius, kuriems sava tauta ir kalba brangi, taipogi darbuotis saviškių naudai, neatsivėlgiant ir tuos, kurie truko musų kultūros pirmynžangą, šmeždami buvusius ir dabar tebėsančius musų veikėjus ir raštinius. Publikla klausėsi prakalbos atydziai ir ušilakė ramiai.

Spalio 17-18 d. p. A. Račiūnas lankėsi su krutamais paveikslais iš Lietuvos gyvenimo. Tarp publikos pasitaikė nesena atvykusių iš Lietuvos, ir paveiksluose jie pažino patį save. Nemažai tokių buvo, ypač rodant atlaides Prienuose. Publikos buvo pusėtinai visuose vakaruose. Dalis pelno paskirta W. L. Sviesos knygynui.

Spalio 27 d. buvo Suvienuytų Lietuvių Draugijų konferencija, kurioje buvo trūkšro daugiau negu kito. Ši konferencija buvo jau "poseiminė." "Priešseiminė" konferencija atsižymėjo taipogi trūkšmingumu. Vienas atstovų, įsikarsčiavęs, apkaltino pirmininką netvarkine konferencijos vedime ir pavadino pirmininką tokiu vardu, kad tasai išsėidė ir, metęs plaktuką, rezignavo. Išrinktasai New-Yorko seimas delegatas negavo iš komisijos pinigų kelionei nei mandato. "Poseiminėje" konferencijoje pirmininkas atsiėmė savo rezignaciją ir apsiėmė pirmininkauti ir toliau. Išrinktasai seimas delegatas pasakė, kad jisai visai nevažiuos seimam.

Laikė konferencijos kai kurie susirinkusieji pradėjo rėkti, kad visi praeito susirinkimo nutarimai būtų panaikinti, nes tame susirinkime buvo daugiausia socialistų ir jie paėmė viršų. Buvusieji susirinkime socialistai aštriai atsikirto ir už publikos išvadino "neišsivysčiusiais gyvūnais" ir kitokiais vardais. Susirinkimo upas pakilo. Katalikai, kurių šiame susirinkime buvo dauguma, prisidėjo prie klerikų atėjo.

ir socialistams atkėjo tuom, kad imtė visus socialistų paduotus įnešimus, tarp kurių buvo ir gan žerų (pvzd., kad visos draugijos surengtų bendrą vakarą, visų pačraipų vietos chorams bei artistams dalyvaujant, o likusįjį nuo vakaro pelną pasiųstų dēlei neuzsitikėjimo partijoms, stačiai į Vilnių Liet. Mokslo ir Darlės Draugijoms į fondą nukentėjusiems nuo varės šelpiti). Klerikalai, katalikai remiami, bendro vakaro rengimo sumanymą, anot vieno atstovo žodžių, "sumušė į smūtus." Girdi, "musų, katalikų, čia daugiausia, ir mes ką padarysime, tai bus: mes vieni rengiame prakalbes, kur kun. Jakaitis kalbės, ir surinktos aukos bus pasiųstos į tą fondą, kuri Chicago seimas išrinko."

Dar paminėsiu vieną dalyką. Prasidėjus bedarbei, sumazėjo ir bisnis saliminkams. Kai kurie iš jų, anot pasakos, nenorėdami atsidurti čebate, pradėjo "runyti" savo biznį budais, už kuriuos valstija nelabai glosto: nedėdieniais, su moterų pagelba ir t.t. Valdžia tokius saliminkus tuojuos užklupo ir keliolika smarkiai pabaide, o vienam ir visai uždare smukle. Policijos įsimašymas apstabdė tuos įstatų laužytojus, ir dabar, regis, jie kiek nurimo. *Vadis.*

IS DAYTON, O.

Žiupsnelis žinių apie lietuvius. Darbai. Čionykščiai lietuviai katalikai džiaugiasi iš savo naujo klebono, kun. J. Gričiaus, kurisai keletą mėnesių atgal atvyko į čia iš Boston, Mass. Ačiū klebono darbštumui, parapija, nežiurint sukaus laiko, stato savo mokyklą ir bažnyčią. Abi įstaigos stovi gražioje vietoje. Biznierių yra čia šiek-toks burelis: 3 saliminkai, 4 valgių krautuvių užlaikytojai, du siuvėjai ir du kurpiai. Beveik pusė lietuvių turi savus namus.

Darbai dabar pas mus yra šiek tiek sumazėję.

J. Versecas.

IS BALTIMORE, MD.

Politiškas susirinkimas. Spalio 26 d. Baltimorės lietuviai republikonai turėjo savo didelį masmingą. Susirinkimą atidarė p. Vincas Česna. Kalbėjo valstijos advokatas Wm. Broning, buvęs Lietuvių Budavonių Bendrijos advokatas, ir kiti įžymūs vietiniai politikieriai. Iš lietuvių kalbėjo p. J. Vasiliauskas, S. L. R.-K. A. sekretorius, o ir p. P. Lazauskas. Lietuviai kalbėtojai sakė, kad lietuviams reikia prisidėti prie republikonų, kaip prie galingos partijos, kuri įvairiuose svarbiuose reikaluose galinti lietuviams daug pagelbėti. Republikonai, kaip paprastai rinkimuose, kritikavo savo priešus demokratų ir prirodinėjo, kad demokratai padarę blogus laikus. Prakalbėse raginta prisirasyti prie L. R. Kliubo; mėnesinės duoklės reikia mokėti 10c. Daugelis prisirasė.

J. Lietuvininkas.

Nepavykusi "revoliucija." Vietiniuose angliškuose laikraščiuose pasirodė žinia apie tulį trijų lietuvių vyrų norą pakelti "revoliuciją" ant farmų. Tie visi trys vyrai vadina save socialistais ir priklauso prie vietinės L. S. S. kuopos. Sakoma, minimieji vyrai spalio 21 d. pasiėmė po brauningą ir išvažiavę ant farmų. Ant farmų jie kokių tai būdų susidūrė su fermeriu, iš ko ir kilusi "revoliucija." Prasi-dėjo šaudymas. Kiti fermeriai, išgirdę šūvis, pribuvo padėti draugui. "Revoliucionieriai" pamatė, kad fermeris susilaukė "pastiprinimo", pradėjo, sakoma, "trauktis atgal" su dideliu greitumu. Besišaudant, abi pusės, sulyg pranešimo, netekusios "amunicijos." Vienas jaunas fermeris, sakoma, pasi-gavęs "revoliucionierius," bet jie jį apmūšė, patį taipogi gerai gavę į kailį ir parbėgę namon be brauningų, žiponų ir sudraskytais marškiniais.

Pas mus yra susidaręs iš 17 organizacijų atstovų komitetas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje gėlėti. Kaip girdėt, tasai komitetas žada "revoliucionieriams" išduoti mandatus ir paprašyti jų, kad šie laikytų sau sveiki, iš kur šieklaustyti sau sveiki, iš kur atėjo.

RUSSIANS CLIMBING CARPATHIAN MOUNTAINS WITH MACHINE GUNS. & PHOTO © 1914 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

KĄ REIKŠIA PER KARPATUS PERSIKELTI.

Tai yra tikra fotografija, parodanti, kaip rusai kėlėsi per Karpatų kalnus į Vengriją su kulkasvaidžiais ant arklių. Paveikslėlis aiškiai parodo, kad kitą kartą reikėjo lipti tiesiog, kaip ant sienos.

Tokiū būdu "revoliucija" nepavyko, ir kad ko, tai su gėda reikės dar trauktis iš komiteto.

Re-revoliucionierius.

IS MILWAUKEE, WIS.

S. L. A. vakaras. Darbai. Spalio 25 d. S. L. A. 177-tos kuopos rupestim buvo parengtas vakaras su dideliu ir įvairiu programmu, susidėjusiu iš prakalbų, muzikos, deklamacijos ir vaidinimo. Kalbėtojų buvo atvykę iš Chicago p. P. Gudas, "Kataliko" redaktorius. Jisai pagyrė milvaukiečius už gerą tvarką vakare ir ragino visus priklausti prie S. L. A. Deklamacijos atliko: p-lė L. Lazdinskaitė—"O, tėvyne," p-lė O. Banzaitė—"Kas grįdėti mūsų tėvyne," ponia Kuršinskienė—"Amerikos dainos." Visos gerai deklamavo, bet ypatingai pažymėtina p-lės Banzaitės deklamavimas, kurisai, pridėjus dar eilių gražumą, Vincas Česna. Kalbėjo valstijos advokatas Wm. Broning, buvęs Lietuvių Budavonių Bendrijos advokatas, ir kiti įžymūs vietiniai politikieriai. Iš lietuvių kalbėjo p. J. Vasiliauskas, S. L. R.-K. A. sekretorius, o ir p. P. Lazauskas. Lietuviai kalbėtojai sakė, kad lietuviams reikia prisidėti prie republikonų, kaip prie galingos partijos, kuri įvairiuose svarbiuose reikaluose galinti lietuviams daug pagelbėti. Republikonai, kaip paprastai rinkimuose, kritikavo savo priešus demokratų ir prirodinėjo, kad demokratai padarę blogus laikus. Prakalbėse raginta prisirasyti prie L. R. Kliubo; mėnesinės duoklės reikia mokėti 10c. Daugelis prisirasė.

Vaidinta veikalas "Nesipriešink." Rolės buvo paskirstytos sekančiai: Kepusinskis—p. J. Mičiulis; Mag-navedis grigulėjo prie bažnytinio choro. Vestuvėna atsilankė visi choristai ir pats klebonas. Choras sudainavo keletą gražių dainelių. Klebonui užmanius, įtaisyta daug įvairių lietuviškų žaidimų. Svečiai linksmos iki vėlomos, bet nei vienas nenusigėrė, nors svaiginančių gėrimų buvo.

D. J. Diržius.

IS ATHOL, MASS.

Vakaras. Sv. Kaz. Pil. Blaivinių 24-ia kp. spalio 24 d. parengė pobaznytinę svetainę vakarą su įvairiu programmu. Vaidinta vienaveiksmis scenos vaidzėlis "Žydas Statinėje." Vaidintojai buvo: p-lė V. Dragunaitė (Marė) ir pp. K. Saleškas (Martinas), J. Jasinskis (Juozas), B. Višniauskas (Slionkė) ir J. A. Gailiusas (Le-kus). Po vaidinimo buvo deklamacijos: p-lė M. Andriulionaitė deklamavo "Vainikėlių," p-lė O. Dragunaitė—"Dubisa," p-lė A. Sli-zaitė—"Tėvyne," p. J. Edekonis—"Beraštis," p-lė M. Dragunaitė—"Lietuva" ir p-lė V. Tilaitė—"O, Lietuva." Pp. J. Edikonis ir V. Matulis pasiėkėjo kaip "Raulas su Kaziu." Apart to, p. V. Matulis pasirodė kaip "Garsus Oratorius."

Kiek teko patirti, publikai vaidinimas pavyko. Musų jaunimas dar tik pradeda dirbti, o žinoma, kad jeigu pradžioje atsitaiko vienakita yda, tai atleistina,—by būtų gerų norų, o jų jį musų jaunomenėje netrūksta.

Gaila tik, kad į šį vakarą neatsilankė tiek žmonių, kiek galima nuo tikėtis iš tokios didelės kolonijos, koka yra Atholis. Vietos lietuviai mažai turėjo vakarų iki šiolei, ir todėl publika dar nepripa-ratusi lankyti į juos. Tikimasi, kad ateityje bus kitaip.

Gailiusas.

IS BROOKLYN, N. Y.

Apie nupeiktą vakarą. "Lietuvos" 43-čiame numeryje teko pastebėti mažą korespondenciją, kurios rašytojas, pasislėpęs po slapyvardžiu "Vyturėlis," užmeta Karalienės Aniolų parapijos chorui, kad veiklas suvaidintu labai silpnai ir dainos atliktu blogai ir ne vietoje; tuot mandatus ir paprašyti jų, kad šie laikytų sau sveiki, iš kur šieklaustyti sau sveiki, iš kur atėjo.

Toksai vakaro apipiešimas, rodo,

tartum kokios ligos apsemti. Su-čėje beveik apie nieką kitą nekalba, kaip tik apie dabartinę Lietuvos padėją ir europinę karę. Dažnai išgirsti gili atsidukėjimai ir žodžius, išsiveržiančius iš lūpų: "ak Dievas žino, kaip ten namiskiai gyvena! Mažai, jau ir gyvų nėra! Kaip nebūtų, kad tik vokiečiai giliau į Lietuvą neįsibriautų.".... Rudeniui atėjus, visa gamta persimainė. Mirties ženklai ant augalų apsirėškė. Medžių lapuošalai, kurie vasaros laike buvę saulės spindulių bučiuojami, šių dienų vėjo blaškomi. Nyku visur.... Žiema artinasi....

Savasis

IS KENOSHA, WIS.

Vakaras. Spalio 25 d. buvo vietos bažnytinio choro parengtas vakaras. Vaidintas veikalėlis "Expropriatorius." Vaidinimas pavyko gan gerai. Žmonės, žiūrėdami vaidinimo, prisijuokė iki social. Vadovaujant vargoninkui, p. K. Kibortai, choras gražiai sudainavo keletą dainelių. Programui pasi-baigus, buvo šokiai ir balius be svaiginančių gėrimų. Publikos buvo pilna bažnytinė svetainė. Pelnas skiriama parapijos naudai.

Pranas V.

IS ELIZABETH, N. J.

Prakalbos. Spalio 22 d. vietos L. S. S. 147-ta kp. A. Liutvino svetainėje buvo surengusi prakalbos ir kalbėtojų pasikvietė p. J. Neviackas, "Laisvės" bendrovės nari. Žmonių buvo apie 150, ir visi gana pavyzdinai užsilakė. Prakalbų tikslu buvo priešrinkiminė socialistų agitacija dēlei rinkimų miesto valdybom. Kalbėtojas pradėjo nuo dabartinės europinės karės baisenybių. Laikraščių skaitytojams nieko naujo nepasakyta. Nurodytina į kalbėtojo tvirtinimą kaslink kariuomenių skaitlingumo. Belgų kariuomenės p. Neviackas su-skaitė 1,000,000 vyrų (ištikrųjų belgų karės įiegos siekė 340,000 kariuvių). Vokiečius kalbėtojas nupeikė už jų barbariškumą. Šią karę gi surengė kaizeris, caras ir kiti valdovai, kapitalistų stumiami. Ponas Neviackas mano, kad po dabartinei karei kilsianti revoliucija ir darėms ant visados busią padaryta "pogalam." Ta revoliucija pakeisianti dabartinę tvarką ir socialistišką. "Vainikuotus tyronus" p. Neviackas su pagelbininkais už-darysias į geležinę kletką ir pasakysias: "Dabar galite pjausti, kiek tik norite, už savo supuvusią garbę."

Paskui kalbėta apie karės baisenybes Lietuvoje. Paskui apie Suv. Valstijų įtraukimą į karės verpetą. Ponas Neviackas žino, kad Amerikos kapitalistai nori karės. Laimė, kad dar yra socialistų, kurie "visu smarkumu" turi užpro-testuoti prieš karę. Paskui kalbėta apie maisto pabrangimą ir bedarbes. Maisto pabrangimas tai "Amerikos sukčių darbas," o bedarbės priežastis—karė. Toliau kalbėta apie socializmą ir... kuni-gus. Čia kalbėtojas parodė savo proto mklumą ir labai gerai "išfigiuriavo." Girdi, socializmas yra mokslas. Mokslo gi nesą ko bijotis, nes ir kunigai šaukia prie mokslo; ergo.... išvada lengva. Po socializmui sekė daug kartų girdėtos antfonas apie kunigus ir "pačias be šluobas."

Toliau pradėjo "figiuriuoti" apie algų padidinimą kapitalisto kišeniuos kaštais. Algų padidinimas eisias iš kapitalisto kišeniuos. Bet tuos visuose "figiuriavimuose" užmiršta, kad kapitalistas, pakėlęs mokesť darbininkams, pakelia ir prekių kainą, kurią turi mokėti žmonės už prekes. Paskui padaryta pertrauka, ir rinkta aukos susirinkimo išlaidoms padengti. Po pertraukai vakaro vedėjas pranešė, kad reikia sušaukti vietos visas draugijas aptarimui klausimo, kaip rinkinti aukas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Ponas Neviackas pradėjo kalbėti apie partijų gerumą ir, žinoma, socialistų partiją rado geriausią, rentiniausią; jos kandidatai turį būti remiami. Politiskąja dalim prakalbos ir užsi-baigė.

Gailiusas.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Iš moksleivių gyvenimo.

Šmet lietuvių moksleivių skaičius Sv. Bonaventure mokykloje padidėjo. Dabar yra vienuolika. Seši iš jų yra seminarijoje, o penki—kolegijoje. Taip pat jau pradėjome ir lietuviškas pamokas. Šmet pamokas turime du syk savaitėje. Viena pamoka buna iš lietuvių gramatikos, o antra—iš istorijos. Mokytojų išrinktas liko ir šiemetams p. J. Paskauskas.

Spalio 20 d., š. m. "Literatinė Maironio Draugijėlė" gyvuojanti kelintas metas tarpe čionaitinių lietuvių moksleivių, laikė savo susirinkimą. Tame susirinkime, kaip pradžioje šių mokslo metų, nieko tokio ypatingo, nenuveikė, vien tik išrinko naują valdybą. Valdybon pateko sekan tieji draugai: J. Svirskas—pirmininku, J. Miliauskas—pirm. pagelbininku, A. Tamoliusas—raštinku, J. Tiškevičia—izdininku, A. Mickėvičia—knygim.

Upas tarpe lietuvių moksleivių šmet nelabai koks. Vaikštinėja baigė.

Gailiusas.

Lietuvos.

(Iš laikraščio.)

Parubėžė Sunaikinta.

Tilžės "Nauja Liet. Ceitunga" į toja vokiško laikraščio pranešimą apie padėjimą prie Suvalkijos-Prusų rubežiaus. Sulyg pranešimo pats Gumbinės miestas mažai nukentėjęs nuo buvusių ten nušūių tarp Gumbinės ir Stalupėnų viskas sunaikinta. Stalupėnų miestas nelabai nukentėjęs. Gi iš Eitkunų, turėjusių 6000 gyventojų, liko tik griuvėsiai. Kybartuose sunaikinta viskas; pasiliko tik geležinkelio stotis. Laukai tarp Kybartų ir Vilkašio esą nukloti kruvonimis negy-čių arklių, granatų, kulų, šautuvų ir t.t.

Mušiai Kauno Gub. Parubėžiu.

Iš Švėkšnos, Raseinių pav., Kauno gub., rašoma, kad dideli mušiai ištiko Inkakliuose, Gargžuose ir Sartininkuose (Telsių ir Raseinių paviety parubėžiu). Rusai paėmė 300 vokiečių nelaisvėn. Visi gyvuliai varyta į Kuršėnus, Mažeikius ir Šiaulius. Maistas irgi išgabenta. Turtingesnieji išvažio. Laikraščių jokių nėra; žmonės neturi jokių žinių.

Mušiai ties Pajevoniu, Vilk. pav.

Iš Kalvarijos pavieto, Suv. gub., rašoma, kad rugpjūčio 16 ir 17 d. didžiausi mušiai ištiko ties Pajevoniu, Vilk. pav. Mušiuose užmušta ir sužeista vieno pulko du trečdaliu. Ukinkinkai turėjo vaziuoti stuika į Gumbinę. Prusose namai išgriauti ir išdegti, o žmonės pabėgę toliau į Prusus. Stukinkinkai parsivežė prikrautas vežimus visokių daiktų. Gyvulius varė išpradžių į Suvalkus, paskui į Alytų.

× Pajevonyje žmonės laukus dirbo, arė ir javus valė. Per Pajevonį perėjo daugybė kariuvių ir artilerijos. Buvęs Pajevonyje kun. Piesis prūsų buvo nušautas užtai, kad rusų žvalgai, įsilpę bažnyčios bokštą, žiūrėjo priešo.

Žmonės Slapstosi Naumiesčio Pavietė, Suv. Gub.

Žmonės buvo paliepta išsikrausyti iš Naumiesčio pavieto, kame buvo smarkų mušių. Turtingesnieji išspruko, o mažiau pasiturintieji su šeimynomis liko ir dabar darysias į geležinę kletką ir pasakysias: "Dabar galite pjausti, kiek tik norite, už savo supuvusią garbę."

Išdraskė Geležinkelius.

Iš Tamošūdzio, Naum. pav., Suv. gub., rašoma, kad Virbaliaus—Kauno geležinkelis išdraskytas. Pačta paliovė ėjusi. Karėn išvarė visus vyrus. Padėjimas baisiausias.

Vokiečiai Buvo Visai prie Tauragės.

Vokiečiai buvo prie visi arti prie Tauragės, Raseinių pav., Kauno gub. Mažiau pasiturintieji gyventojai buvo pasilikę. Virš Tauragės lekiuoj orlaiviai, iš kurių šaudyta. Žmonės slapstėsi iškastose duobėse. Viskas labai bėgungu. Kariuomenės apilinkėje galybė.

Vilkaviškio Mieste, Suv. Gub.

Išlikus mušiams prie Vilkaviškio, žmonės visą savaitę gulėjo pasislėpę žemėje. Kulkos į miestą lėkė staugdomos. Aptilus mušiams, žmonės ėjo į rūgus ir kviečius varpų skinti; tuom jie maitinosi. Vėliau, valdziai liepiant, išdauzyti monopoliai. Duonos yra užtek-tinai pas kariuomenę, bet žmonė neturi, už ką nusipirkti.

Mariampolėje.

Atsarginius visus paėmė. Likusieji noriai eina karėn. Prie voinskio načalninko grūdasi, kad greičiaus įstojus kariuomenėn. Mariampolės paviete atsiradę penki sim-tai liuosnorių stoti karėn. Penkiolikos metų vaikai užsirašo. Laikė mušių prie Virbaliaus ir Eitkunų Mariampolės apilinkėje langai drebėjo nuo šūvių. Vakaruose buvo didžiausi gaisrai. Vėjas atputė dumus iš tų vietų. Žmonės gresia bėdas. Stukinkinkai laidoja negyvėlius ir vežioja sužeistuosius. Žmonių pilnos bažnyčios, visi eina išpažintin. Vieni saugoja tiltus ir telegrafo stulpus.

Vox Populi.

NUO REDAKCIJOS

Vist laikraščiai skundžiamieji rankraščių turti turi būti pažymėti autorais, parašais ir adresu. Pasirašantys pseidonimais turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir save tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųstus laiškus, jei rankraščius "trumpinti ir taisyti".

Netinkamus laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačias tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Apie Tautos Tarybą. Visuotinio seimo idėja, kaip kiekvienas jau žino, praeivis. Prieš seimus išreikštas noras bendrai visoms sriovėms veikti Lietuvos gelbėjimo klausime neįsiskundžia. Klerikalai atsisakė sau ir apie Lietuvos reikalus tarėsi Chicagos seime. Pabandyta tautininkus ir socialistus sutraukti vienon bendron kruvon. New Yorko seimas kiekvieną bendro veikimo optimistą turėjo labai apvilti. Berods, Brooklyn seimas neiširo, sutverta net neva bendras fondas, bet praktišką reikšmę tasai fondas vargu turės. Lietuvos Seimo Fondas pateko beveik vien socialistai, ir tautininkai savo atsinešimą į fondą išreikšė aiškiai pabrėžtu neuzistikėjimu.

Tautininkai jautėsi esą socialistų seimo daugumos nuskriausti ir svarstyti svarstyme tų klausimų, kuriuos jie skaitė labai svarbiais ir svarstytais (Lietuvos autonomijos klausimas). Negalėdami visuotiniame seime pilnai išreikšti cikštų tų klausimų, jie turėjo savo poseiminę konferenciją, kurioje aptarė nesvarstytus seime klausimus.

Faktiškai, šioji tautininkų konferencija patiems tautininkams turi savo seimo reikšmę. Tautininkų seimo (ar konferencijos) analogija su anais dvimisi seimais yra vienu atžvilgiu labai didelė. Chicagos seimas įsteigė Tautos Fondą, kurį valdo dešimieji; Brooklyn seime įkurta Lietuvos Seimo Fondas, socialistams turint jį rankose; tautininkų seimas įkurė Liet. Autonomijos Fondą, kuriame patys vadovauja. Galima iškalno permatyti, kad tautininkai savo Autonomijos Fondą rems daugiau negu by kurį kitą. Faktas pasilekia faktui, ir jeigu norima ištikrinti juveikti kas nors pozityviu, nadingu, tai reikalinga skaitytis su tuom faktui ir taikintis prie jo.

Optimistai nori matyti tame išsisklaidyme naudą: esą, atskiros sriovės eis lenktynėmis aukų rinkime, ir nuo to laimės vien aukų skaitlius. Gal toksai manymas ir turi šiek-tiek pamatą po savim—apie tai čia nesiginčysime. Tačiau panašus veikimo budas turi ir vieną labai svarbią ydą, kuri, atėjus aktyviam Lietuvos seimui klausimui, gali duoti save pajusti. Męs žinome, kad Lietuvos žmonės kreipsis į amerikiečius lietuvius, kad šie sušelpų nukentėjusius nuo karės. Tokių atsiliepinų jau buvo, nežiūrint viso sunkumo dabar Lietuvai susinėsti su Amerika. Kuomet susinėsim būdai palengvės, galima tikėtis, kad tų atsiliepinų bus daugiau. Čia ir iškyla visas kėblumas. Į ką kreipsis Lietuvos žmonės? Abelnai į amerikiečius? Praktiškai tas vargu galėtų atnešti ką nors. Dalykų stovį šiek-tiek palengvina susidarę sriovių centrai. Bet jų yra keli, ir tasai išsiskaldymas turės savo pasekmę tai, kad iš Lietuvos nebus žinoma, į kur kreiptis.

Jeigu būtų vienas centras, įsiai visą reikalą pastatytų visai kitomis kėbloms. Centralizacija reikėtų vien darbo sutvarkymą. Tegul dabartiniai visi fondai lieka. Bet, šale to, tegul tie visi fondai buna suvienyti į vieną centrą, tegul visas darbas eina per vienas ir tas pačias rankas, kurios pri-gulėtų visiems ir kurios turėtų visų pritarimą bei paramą. Čia kalbama apie Tautos Tarybos steigimą. Tos Tarybos sumanymas atsirado dar prieš seimus, kuomet aiškiai pasizymėjo, kad visos sriovės nesusieis kruvon. Chicagos seime tasai sumanymas buvo viešai pakeltas. Išnaudojė vel pakelia jį šiame "Lietuvos" numeryje rockfordiečiai savo atsisaukime. Tasai sumanymas yra svarbus, ir mūsų visiems laikraščiams ir didžiomsioms organizacijoms reikėtų atkreipti į jį didelę atydą.

Nei viena sriovė, rods, neprasižengtų prieš savo principus, jeigu jina būtų atstovaujama toje taryboje. Tarybos reikšmė gi yra labai didelė, ypatingai dabar. Lietuvos seimui klausime milžiniška tos įstaigos svarba gali būti aiški kiekvienam. Priegto, dabar labai nusikundžiama į tai, kad nėra organo, kuris reikėtų sumarizuoti (sudėtingi) Amerikos lietuvių balsą. Atskiros sriovės dabar varžosi už teisę kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu. Iš to jla vien ginčai ir kivičiai. Įsteigus Tautos Tarybą, atstovaujančią visą sriovę, tie ginčai ir kivičiai, netekę pamato, išnyktų. Tautos Taryba galėtų pasilikti pastoviai Amerikos lietuvių įstaiga. Bet pirmutinėje vietoje ta įstaiga būtų svarbi dabar Lietuvos susilpimo reikaluose.

Visi tie, kuriems ištikrųjų rūpi mūsų viešojo gyvenimo suorganizavimas ir kuogeresnis Lietuvos susilpimas, privaltų rimtai ap-svarstyti šį sumanymą, nes jisai, mūsų nuomone, savo svarba vargu turėjo kuomet nors tolygų sau Amerikos lietuvių gyvenime.

Liudėjimo metas. Juo tolyn, juo tamsesnė darosi padangė. Karė baisiausiomis liepsnomis užia Francuzijoje ir Belgijoje. Tukstančiai žmonių, jaunų ir energijos pilnų gyvybių kasdien krinta rytuose, Lietuvoje, Lenkijoje ir Galicijoje. Čia ne vienas ir mūsų brolių, giminių, draugų ir pažįstamų yra padėjęs savo gyvybę ant baisaus karės dievačio aukuro. Daugelis iš mūsų netekome asmenų, kurie mums brangūs ir artimi. Auklėję miltų dar kuomet nors su jais pasimatyti, bet likimas, matomai, paskyrė kitaip. Ne vienas iš toli-mo užjūrio turėsime apraudoti savo mieluosius... Kasdien žuva tau-tų žiedai ir karstose kovose tarp narsios Serbijos ir didžios Austri-jos. Praeiti savaitę pradėjo liet-tis kraujas tolimuose Afrikos kraštuose. Šiose dienose prasidėjo kruvinoji drama Turkijos ir Rusi-jos parubežiu. Tolimos Azijos pa-krantėse liejasi kraujas. Nuolat skamba telegrafų vielos žinios apie mušius ir laivų paskandinimus beveik visose jūrose ant žemės skri-tulio. Kur tik pažvelgsi, baisi ka-rės šmėkla stovi ir savo gobšio-mis rankomis griebia jaunąsias jie-gas, žmonių žiedus, ateitį.

Už karės šmėklos stovi dvi kitos baidos šmėklos. Jų vardai: Ba-das ir Liga. Jos žingsnis už žing-snio seka savo vadovę, ir ko pa-sigailėjo kulka, kas išliko nuo ug-nies mirties, ta irva jos. Be mie-laširdystės, be atsižurėjimo kloja jos eilę už eilės, tartum sienpyn-vis žolę, naikina gyvybę... Tos trys šmėklos, kruvon susidėjusios, nežino galities nei narsuoliniu ka-reiviu, nei nelaimingai moteriai, nei silpnam kūdikiui, nei žilagal-viui seneliui.

Tris šmėklos užviešpatavo pasaul-į. Visa žemė paskendo kraujuo-se, ašarose, sielvarte, nelaimėje. Neįpasakymo baidumo ukana, krau-jų garas paėmė žmonių savo glo-bon. Tartum baidus keršto dievas už kaz-kokį prasikaltimą pasiryzo atkeršinti visai žmonijai. Ir vis-platy ir platyn liejasi kraujo ir ašarų banga....

Baigia jina visą pasaulį apsen-ti. Musų tėvynė nuo pīt pradizios likosi viso tos bangos apsemta. Musų tėvynė nuo pīt pradizios likosi viso tos bangos apsemta. Kaip nenorėtume įsivaizdinti sau viso baidumo, teisybė, tikrenybė bus daug kartų baidesnė.

Bet kiek kartų šiuose trijuose mėnesiuose męs užmiršome apie tai! Gyvendami šalyje, kuri tu-rėjo laimę iki šiol nepasinerinti bai-suijn verpetan, kiek kartų užmir-šome, kad visas pasaulis ir musų tėvynė skęsta baidioje nelaimėje! Kiek kartų ramiai sau linksmino-mės baliuose ir vakaruose, visai už-miršę, kad tenai toli oras banguo-jasi nuo šuvių, nuo mūsų brolių vaitojimų! Męs tai darėme per-siuos tris mėnesius ir vis toliaus darome.

Senai jau laikas buvo paliauti. Senai reikėjo, vieton gėlių, užsidėti gėdulio ženklą. Jei paviršinį ženklų ir neužsidėsimė, bent nesig-ėlėkime taip, kaip žmogus, kurisai linksma balių keltų, turėdamas ki-tame kambaryje vėlonį. Neuz-mirškime, kad gal toje valandoje, kuomet męs linksmai sukamės šo-lyje po svetainę, mūsų brolis, gi-džiomsioms organizacijoms reikėtų atkreipti į jį didelę atydą.

gal dėjuoja neiškenčiamuose so-puliuose. Mums besilinksminant, gal tenai žilagalviai seneliai, mūsų broeliai ir seselės verkia baidiame bado, ligos skausme.

Jie paskendę nelaimėje, o męs linksminamės. Ar samoningai męs darytume tai? Ne, šimta kartų ne! Męs pasirodysime žmonėmis. Ba-liai, visi pasilinksminimai turėtų būti mūsų užmirsti.

Atėjo didžiū gedulio valanda. Šalin turėtų eiti linksnumas. Vi-sos musų jėgos lai buna nukreip-tos į tai, kad, kaip galint, suma-žinus sopulius tų, kurie kenčia, kad suteikis jiems kuodaugias pašelp-sus. Kriksčionybė, artimo meilė skelbiama per devyniolika amžių. Jinai turėjo gilomies šaknimis įsi-sėsti mūsų sieloms. Dabar męs turime pasirodyti esą žmonėmis. Gedulio valandoje tegul bus už-mirsti visi šokiai ir pasilinksmini-mai.

Permainos mūsų laikraštijoje.

Išėjo aštuntasis "Jaunosios Lietu-vos" numeris. Laikraščio redak-cija perėjo iš p. J. Laukio rankų p. A. Rimkai. "Naujo Redaktoriaus Žodyje" išdėstoma "credo", kurio žada prisilaikyti laikraštis. (Tariant paties redaktoriaus žo-džiais, "Jaunosios Lietuvos" užda-vinys neieis "Jaunajai Lietuvai" būti siaurai partijų laikraščiu, lygiai kaip tasai pats uždavinys verste verčia mūsų laikraščiu bū-ti pažangiu ir atkelti plačiai su-prasto demokratizmo bei humaniz-mo (žmogiskumo) idejas." Nau-jasai redaktorius sutinka "su dva-sia pirmųjų "Jaunosios Lietuvos" įsteigėjų ir ligšiolaikeinių jos ve-

dejų." Laikraščio pakraipa tokiu būdu žada nesimainyti.

Sisai numeris išėjo padidintas iki 80 puslapių, išsilyg "Jaun. Liet." bendrovės praėjimo. "Jaun. Liet." žada pasilikti muolat tokiame didu-m. Įvesta šiek-tiek techniskų dar-mainų (dalyje siaurų skilčių pa-keitimas vienu plačia). Įvesta taipogi naujų skyrių (jaunimo ir kitų), ir žadama daryti dar per-mainų. Technikos atžvilgiu, laik-raštis išrodo labai gražiai (nemalo-nios tik zeceriškos klaidos). Nu-meris įvairus ir, kaip galima spres-ti iš greito permetimo akim, ga-biai suredugotas.

Buvęs "Jaun. Liet." redaktorius, p. J. Laukis, išvažiavo į Baltimore, Md., ir insijs redaguoti "Darbi-ninkų Balsą", kurisai, kaip mums iš privatiskų šaltinių pranešta, pra-dėsias reguliariai eiti nuo sekan-tios savaitės.

Laikraščių skaitlius Lietuvoje

mažėja. "Tėvynė" iš rusų laikra-čia "Litovskaja Rus" sužinojo, kad Kaune iš lietuviskų laikraščių, ku-rių pirma buvo aštuoni, dabar nė-beieinąs nei vienas. Vilniuje gi išėina tik du laikraščiai, bet tų laikraščių vardų nepaduodama.

"Vairas", kurisai ėjo Vilniuje, praneša, kad M. Kukta, savininkas spaustuvs kurioje spausdinama "Vairas", esąs pašauktas karėn. Spaustuve negalinti gauti pinigų iš banko, ir todėl jina, neturėdama vedėjo nei negalėdama gauti pi-nigų, negalinti veikti. "Vairas" nežino, ar galės įsiai eiti toliaus.

Apart "Vairo", Vilniuje ėjo "Lie-tuvos Žinios", "Lietuvos Ukini-kas", "Viltis" ir "Aušra".

ant visuomeniškosios sąmonės siau-rų tikėjimiskų pažvalgų, kaip svar-tiausiu, bet neįjunteliu tikslu mi-nios sutrauking po savo globa, pėgaliaus hegemonijos palaikymą visame tautiškaime gyvenime. Aiš-ku, kad prie tokio dalyko stovio kunigai užima partijos jau ne apsiptaujančią, bet stačiai viską apimančią rolę. Į minia, į josios gyvenimą žiūrona yra kaip į įrankį, suteikiantį jį sriovėi vies-patavimą. Lengva atspėti varto-jamą metodą. Kad nenustojus įtekmes miniose, kunigai yra pri-versti vengti suteikimo tai miniai apsvietimo. Kuo tamsesnė minia, tuo lengviau ją valdyt. Todėl mokslas yra boikotuojamas, įtek-mės pažangiuji žmonių ir idėjų, kiek pavelyja aplinkybės, varžoma, o vietoj to visko miniai yra sutei-kiami siauros rūšies tikėjimiskai pa-mokinimai, nebulbulys iš estetiskojo atžvilgio pasilinksminimai, daly-kai, atsiliepianti ant sužadintoms žemesnių jausmų, nei kiek netobr-linčių sielos. Tikslas, žinoma, yra kas kita. Musų sriovės yra apru-bežiuotos dvasia siaurucio party-viškumo, kuriam paprastai rūpi luomo gerovė, geriausiaime gi at-sitiktikime visos tautos pavergimas siaurai partyviskai ideologijai. Pa-sekmės tokio dalyko stovio aiškios.

Mūsų tauta, tempiama į visas pu-ses įvairių rūšių partizanų, negali sukoncentruoti, susieti savo sąmonės ir pasilekia reveklia, be-tikslė, silpnutė....

Ką męs nuveikėm savo tautiš-kaime gyvenime, ką pagaminom mūsų kulturai paskutiniuose lai-kuose? Taip kaip nieko. Užtai męs mokame bartis, ginčytis viens su kitu, užtai mūsų laikraščiai iš-tisai yra pripildyti ypatiskais ar partyviskais užpuolimais. Ištikrų, jų, ludnas padėjimas.

Liudnas, bet neišvengiamas pa-dėjimas, pakol musų tautiškoji są-monė bus siaurų ideologijų party-jų atstovaujama. Turiu minty-ję klerikalų ir socialistų partijas, kurios tikisi būt pašauktomis lietuvių tautiškomis reiškejsimis. Kaip viena, taip ir kita sriovė pa-matinuose dalykuose turi savo ypatiskius tikslus, ir nors į tautiš-kuosius dalykus yra kreipiama kiek atydos, tačiau tasai pačia greičiau, s reikalingumo įgyti įrankį tikriems savo tikslams, negu iš grynai tau-tiškų motyvų.

Pažvelkim į klerikalų partiją. Kas jinai yra? Neskatlinga sau-jalė kunigų, puikiai suorganizuota ir turinti labai aiškiai apibrėžta ideologiją, kaip tai: užmetima

kosios sąmonės astovą yra pala-i-doti musų tautos demokratiškuma įvairumą, turtingumą ir kultūrinį vaisingumą.

Kita stipri sriovė musų tautoje —tai socialistai. Priešingai kleri-kalams, socialistiskasis gaivalas yra labai pažangus, ir tame pažangum gal slepiasi pavojus. Mat, socia-listai savo dideliame pažangume persiskiria su tradicija, su pasiek-tu jaja patyrimu, su tautiskais idea-lais, žodžiu, su visa kuo, kas ne-turi bendrumo su darbininko reika-lais. Taigi, judėjimas yra party-viskas, turintis sau už priedermę ginti reikalus vieno luomo,—dar-bininko. Matant, kad socializmo supratime darbininku skaitomas yra beveik vien tik tulos rūšies dirbėjas, fabriky sandininkas, galėsime su-prasti visą socialistiskos ideolo-gijos siaurumą. Išsizadėjęs tautiš-kųjų idealų, dvasinės kultūros, vi-sų tų dalykų, tobulinančių sielą ir sąmonę, socialistas turi sau už pa-dangę savo medžiagišką būvį, t. y. savo žemiausį jausmų užganėdini-mą. Jei socialistas vartoja lietuvių kalbą, tai vintiek dēto, kad kitos nepažįsta; visos gi kitos tautiškos ypatybės yra atmetamos (stengia-masi atmeti. Red.) ir šalį kaipo kenkiančios "pilvo politikai". In-ternacionalizmas yra skelbiamas, ne kaip augsta idėja, bet kaip da-lykas, naudingas darbininko luomui. Aišku, kad gaivalas, neturin-tis tiesiog jokių idealų, dvasinės to žodžio prasmę, turi būt labai pa-vojingu tautiskos sąmonės pletoj-imuisi. Pavojus gi yra tuo didenis, kad socialistiskasis gaivalas, susi-dantis iš ypatų, maž-daug prasi-trinusių ir stovinčių, dėlei savo už-siėmimo, gan arti minios, turi toj minioj įtekme.

Taigi, iš vienos pusės lietuviai yra vaisinami teokratiskosios oli-garchijos siaurai supratu tikėjimu; iš kitos gi pusės—socialistų bepa-matniais, utopiskais plianais išsi-luosavimo iš skurdo per atmetimą į šalį visų kultūriskų patirimų ir idealų. Tautiškoji sąmonė kenčia pertai. Tautiskasis susipratimas, vietoj augti ir tobulintis, laksto šuntakiais ir nustoja energijos, rei-kalings kultūros darbu.

Viskas, kas buvo žmonijos at-siėktos kultūros srietyje, paeina iš tam tikro įvairių tautų tautiškiųjų sąmonių įsitępimo. Tauta—tai dirva, kurioj dygsta, auga, žy-di ir duoda vaisius kultūra. Kaip kiekvienas sudėtinis dalykas, kul-tūra reikalauja savo pagaminimui įvairumo. Tautos gi ir suteikia tų įvairumą. Todėl, jei pripažinsim vertę kultūros, t. y. dvasinio išsi-tobulinimo, pakeliamio žmogų ant augštesnio laipsnio, tai turim branginti tautą kaip dirvą tai kulturai plėtotis.

Mūsų gyvenime tautos reikalais, platesniame supratime, rupinasi daug žmonių. Burelis, turintis aiškiai tautiską ideologiją, yra gan skaitlingas. Visu nelaimė tik tame, kad tuo tarpu, kuomet grynai par-tyviski gaivalai, klerikalai ir socia-listai, yra susiorganizavę į stiprias organizacijas, tautininkai, kurių pu-sė yra ir skaitlingumas ir tobu-liesnė ideologija ir augštesnės in-telektualės jėgos, neturėdami jo-kios organizacijos, išsiblaškė, pri-versti yra dirbti be sistemos ir per-tai nustoja tikslingumu. Tuomi pasinaudodami, klerikalai ir socia-listai platina savo siaurus idealus, kuomi klaidina ir silpnina tautiš-kąją sąmonę.

Tauta yra įvairus sudėtinis ku-nas. Jinai nesiduos apsirubėžiot siauriose partyviskiųjų tikslų svar-tuose, nes kitaip, jinai prazūtų kaip po tautą. Užsilikimo instinktas yra kiekvieno gyvojo organizmo ženklus. Lietuvių tauta irgi turi tai instinkti, žymiai išstobulintą. Pasy-viskai įsiai ir apsirėiskia musų tautininkų sriovės idealuose. Kaip sudaryti iš jo aktyviąją galę? Or-ganizuotis. Musų tautininkai turi suprasti, kad, norėdami surealizuoti savo idealus, turi pradėt sistema-tiską darbą, o tasai yra galimas vintiek tikslingoj organizacijoj.

Rodos, paskutiniuose atsitikimo-se spraga mūsų tautiskame gyve-nime buvo aiškiai atjausta. Kal-bame apie paskutinį Brooklyn Visuotinąjį Seimą. Tenai paaiš-kėjo, kad musų tautiški idealai ne-lygiavosi su reikšmės nepatogiose aplinkybėse, esančiose kitų sriovių įtekme. Atjaundami tų musų tau-tininkai, atstovaujanti beveik vi-

pus Amerikos lietuvių naujokųus, atskiram susirinkime padarė už-mazga Lietuvių Tautiskajai Partij-jai. Tuo tarpu tyln apie tą ju-dėjimą, bet tas, beabejo, yra tik ženklų, kad tautininkai stengiasi susieti savo idealus, idant tuo pasekmingiau atlikti užmegstaji darbą.

Lietuvių Tautiškoji Partija turi didelę ateitį musų gyvenime. Jai lemta yra tapti musų tautiskųjų idealų reiškeja, lemta susieti sa-vųje tuos visus pageidavimus ir troškimus, reikalingus visos tautos pakurstymui prie tikro kultūros darbo. Tautininkams susiorganizavus, bus užkirstas kelias kitoms sriovėms savintis visos tautos pa-reigas ir idealus su tikslu panaudoti juosius partyviskiems tikslams. Tautininkai taps galingais musų tautiskos sielos reiškejsiais, kuomet kitos sriovės, atmetusios savo iš-bujojusias ambicijas ir dirbdamos savo ypatingose dirvoje, priduos musų tautiskam gyvenimui taip pa-gedaujantį įvairumą.

Romanas Karuža.

ROCKFORDO, ILL. LIETUVIŲ

TAUTOS FONDO KOMITETO

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS

LIETUVIUS—TAUTIEČIUS.

Kad išvengus nesusipratimų, pra-dėdami, skaitome už pareigą pažy-mėti, kad tautininkais vadinsime vi-sus tuos, kuriems yra brangūs tau-tos idealai, tautos savitumas, ku-rie pripažįsta, kad tauta, kaipo, tokia, turi savo užduotis,—žodžiu sakant, kurie nėra internaciona-lais.

Tautininkus vėlei daliname į dvi šaki: klerikalus ir tautininkus. Skirtumą tarp jų matome toki: klerikalai deda tautybės pamatus-na kriksčioniskus idealus, nekurie autininkų vadai—laisvamaniškus; iš čia ginčai. Abiejų tačiau stengia-si dirbti Tautos labui, sulyg savo principų. Apie tuos principus čia neketiname ginčytis.

Karėi prasidėjus, daug kalbėta ir rašta apie reikalingumą solida-riskumo lietuviškai kalbančių ame-riciečių tarpe. Visi laikraščiai kvietė prie solidariskumo, bet.... be pasekmių. Užmiršta, kad kai-kurie lietuviškai kalbantieji nėra lietuviai, tik lietuviškai kalbančiais internacionalais.

New Yorko Seimas buvo tuomi ypač naudingas, kad parodė musų visuomenei, aiškiai ir autoritetin-gai, kaip musų (tiesą sakant, ne musų, tik lietuviškai kalbantieji) socialistai supranta Lietuvos rei-kalus ir kaip ją mano šelpti. Tas seimas, kuriame šeimyninkavo socia-listai, oficiališkai patvirtino socia-listų nuomonę apie tautybę. Ne-pasirūpindami Lietuvos Autonomija, jie pasigėlė nuosekliai, sulyg savo obalsio: "Proletarai viso pasaulio, vienykitės!" vadinais, jiems rūpi vieno tik tautos sluogsno, prole-tarijato, reikalai; su kitais gi tau-tuos luomais jie kovoja. Tauta, kai-puo vienata, turinti ypatingą budą, uždavinius ir reikalus, kaipo poli-tiską kunas, kuriame įvairių luo-tiektualės jėgos, neturėdami jo-kios organizacijos, išsiblaškė, pri-versti yra dirbti be sistemos ir per-tai nustoja tikslingumu. Tuomi pasinaudodami, klerikalai ir socia-listai platina savo siaurus idealus, kuomi klaidina ir silpnina tautiš-kąją sąmonę.

Tauta yra įvairus sudėtinis ku-nas. Jinai nesiduos apsirubėžiot siauriose partyviskiųjų tikslų svar-tuose, nes kitaip, jinai prazūtų kaip po tautą. Užsilikimo instinktas yra kiekvieno gyvojo organizmo ženklus. Lietuvių tauta irgi turi tai instinkti, žymiai išstobulintą. Pasy-viskai įsiai ir apsirėiskia musų tautininkų sriovės idealuose. Kaip sudaryti iš jo aktyviąją galę? Or-ganizuotis. Musų tautininkai turi suprasti, kad, norėdami surealizuoti savo idealus, turi pradėt sistema-tiską darbą, o tasai yra galimas vintiek tikslingoj organizacijoj.

Rodos, paskutiniuose atsitikimo-se spraga mūsų tautiskame gyve-nime buvo aiškiai atjausta. Kal-bame apie paskutinį Brooklyn Visuotinąjį Seimą. Tenai paaiš-kėjo, kad musų tautiški idealai ne-lygiavosi su reikšmės nepatogiose aplinkybėse, esančiose kitų sriovių įtekme. Atjaundami tų musų tau-tininkai, atstovaujanti beveik vi-

pus Amerikos lietuvių naujokųus, atskiram susirinkime padarė už-mazga Lietuvių Tautiskajai Partij-jai. Tuo tarpu tyln apie tą ju-dėjimą, bet tas, beabejo, yra tik ženklų, kad tautininkai stengiasi susieti savo idealus, idant tuo pasekmingiau atlikti užmegstaji darbą.

Lietuvių Tautiškoji Partija turi didelę ateitį musų gyvenime. Jai lemta yra tapti musų tautiskųjų idealų reiškeja, lemta susieti sa-vųje tuos visus pageidavimus ir troškimus, reikalingus visos tautos pakurstymui prie tikro kultūros darbo. Tautininkams susiorganizavus, bus užkirstas kelias kitoms sriovėms savintis visos tautos pa-reigas ir idealus su tikslu panaudoti juosius partyviskiems tikslams. Tautininkai taps galingais musų tautiskos sielos reiškejsiais, kuomet kitos sriovės, atmetusios savo iš-bujojusias ambicijas ir dirbdamos savo ypatingose dirvoje, priduos musų tautiskam gyvenimui taip pa-gedaujantį įvairumą.

Romanas Karuža.

LIETUVIŲ TAUTOS FONDO KOMITETO

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS

LIETUVIUS—TAUTIEČIUS.

Kad išvengus nesusipratimų, pra-dėdami, skaitome už pareigą pažy-mėti, kad tautininkais vadinsime vi-sus tuos, kuriems yra brangūs tau-tos idealai, tautos savitumas, ku-rie pripažįsta, kad tauta, kaipo, tokia, turi savo užduotis,—žodžiu sakant, kurie nėra internaciona-lais.

Tautininkus vėlei daliname į dvi šaki: klerikalus ir tautininkus. Skirtumą tarp jų matome toki: klerikalai deda tautybės pamatus-na kriksčioniskus idealus, nekurie autininkų vadai—laisvamaniškus; iš čia ginčai. Abiejų tačiau stengia-si dirbti Tautos labui, sulyg savo principų. Apie tuos principus čia neketiname ginčytis.

Karėi prasidėjus, daug kalbėta ir rašta apie reikalingumą solida-riskumo lietuviškai kalbančių ame-riciečių tarpe. Visi laikraščiai kvietė prie solidariskumo, bet.... be pasekmių. Užmiršta, kad kai-kurie lietuviškai kalbantieji nėra lietuviai, tik lietuviškai kalbančiais internacionalais.

New Yorko Seimas buvo tuomi ypač naudingas, kad parodė musų visuomenei, aiškiai ir autoritetin-gai, kaip musų (tiesą sakant, ne musų, tik lietuviškai kalbantieji) socialistai supranta Lietuvos rei-kalus ir kaip ją mano šelpti. Tas seimas, kuriame šeimyninkavo socia-listai, oficiališkai patvirtino socia-listų nuomonę apie tautybę. Ne-pasirūpindami Lietuvos Autonomija, jie pasigėlė nuosekliai, sulyg savo obalsio: "Proletarai viso pasaulio, vienykitės!" vadinais, jiems rūpi vieno tik tautos sluogsno, prole-tarijato, reikalai; su kitais gi tau-tuos luomais jie kovoja. Tauta, kai-puo vienata, turinti ypatingą budą, uždavinius ir reikalus, kaipo poli-tiską kunas, kuriame įvairių luo-tiektualės jėgos, neturėdami jo-kios organizacijos, išsiblaškė, pri-versti yra dirbti be sistemos ir per-tai nustoja tikslingumu. Tuomi pasinaudodami, klerikalai ir socia-listai platina savo siaurus idealus, kuomi klaidina ir silpnina tautiš-kąją sąmonę.

Tauta yra įvairus sudėtinis ku-nas. Jinai nesiduos apsirubėžiot siauriose partyviskiųjų tikslų svar-tuose, nes kitaip, jinai prazūtų kaip po tautą. Užsilikimo instinktas yra kiekvieno gyvojo organizmo ženklus. Lietuvių tauta irgi turi tai instinkti, žymiai išstobulintą. Pasy-viskai įsiai ir apsirėiskia musų tautininkų sriovės idealuose. Kaip sudaryti iš jo aktyviąją galę? Or-ganizuotis. Musų tautininkai turi suprasti, kad, norėdami surealizuoti savo idealus, turi pradėt sistema-tiską darbą, o tasai yra galimas vintiek tikslingoj organizacijoj.

Rodos, paskutiniuose atsitikimo-se spraga mūsų tautiskame gyve-nime buvo aiškiai atjausta. Kal-bame apie paskutinį Brooklyn Visuotinąjį Seimą. Tenai paaiš-kėjo, kad musų tautiški idealai ne-lygiavosi su reikšmės nepatogiose aplinkybėse, esančiose kitų sriovių įtekme. Atjaundami tų musų tau-tininkai, atstovaujanti beveik vi-

pus Amerikos lietuvių naujokųus, atskiram susirinkime padarė už-mazga Lietuvių Tautiskajai Partij-jai. Tuo tarpu tyln apie tą ju-dėjimą, bet tas, beabejo, yra tik ženklų, kad tautininkai stengiasi susieti savo idealus, idant tuo pasekmingiau atlikti užmegstaji darbą.

Lietuvių Tautiškoji Partija turi didelę ateitį musų gyvenime. Jai lemta yra tapti musų tautiskųjų idealų reiškeja, lemta susieti sa-vųje tuos visus pageidavimus ir troškimus, reikalingus visos tautos pakurstymui prie tikro kultūros darbo. Tautininkams susiorganizavus, bus užkirstas kelias kitoms sriovėms savintis visos tautos pa-reigas ir idealus su tikslu panaudoti juosius partyviskiems tikslams. Tautininkai taps galingais musų tautiskos sielos reiškejsiais, kuomet kitos sriovės, atmetusios savo iš-bujojusias ambicijas ir dirbdamos savo ypatingose dirvoje, priduos musų tautiskam gyvenimui taip pa-gedaujantį įvairumą.

Romanas Karuža.

ROCKFORDO, ILL. LIETUVIŲ

TAUTOS FONDO KOMITETO

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS

LIETUVIUS—TAUTIEČIUS.

Kad išvengus nesusipratimų, pra-dėdami, skaitome už pareigą pažy-mėti, kad tautininkais vadinsime vi-sus tuos, kuriems yra brangūs tau-tos idealai, tautos savitumas, ku-rie pripažįsta, kad tauta, kaipo, tokia, turi savo užduotis,—žodžiu sakant, kurie nėra internaciona-lais.

Tautininkus vėlei daliname į dvi šaki: klerikalus ir tautininkus. Skirtumą tarp jų matome toki: klerikalai deda tautybės pamatus-na kriksčioniskus idealus, nekurie autininkų vadai—laisvamaniškus; iš čia ginčai. Abiejų tačiau stengia-si dirbti Tautos labui, sulyg savo principų. Apie tuos principus čia neketiname ginčytis.

Karėi prasidėjus, daug kalbėta ir rašta apie reikalingumą solida-riskumo lietuviškai kalbančių ame-riciečių tarpe. Visi laikraščiai kvietė prie solidariskumo, bet.... be pasekmių. Užmiršta, kad kai-kurie lietuviškai kalbantieji nėra lietuviai, tik lietuviškai kalbančiais internacionalais.

Taigi, New Yorko Seimas paro-dė aiškiai vieną dalyką, butent, kad tarp socialistų, iš vienos pusės ir tautiškiųjų partijų, iš kitos, nėra bendro idealo; konsekventiškai, kad tos dvi musų visuomenės šakos ne-gali jokiū būdu veikti išvieno tau-tos srietyje.

Išvada iš to, rods, turėjo

avargusios Tėvynės, kol nepadėsime jai gyvyti laisvę. Gal is to bus nauda ne tik Lietuvai, bet ir mums Amerikos lietuviams. Kuomet grįšime prie ginčų apie pasaulėvaldas (o grįžti turėsime), padirbės drauge, pažinę geriau vieni kitus, gal tie mūsų ginčai bus šaltesni, gilesni, rimtesni.

Tatgi, apsvaistę Amerikos lietuvių visuomenės paskutiniųjų kelių savaitinių pastangas veikti Tėvynės labui, matydami apvertimą josios susiskaldymą į partijas, prisijome prie sekantių išvadų, būtent:

1) Kad mūsų visuomenėje apsi-reiške dvi priešingi sriovės: tautininkų ir internacionalų—socialistų tarp kurių bendras veikimas tau-tos labui yra negalimas.

2) Kad tarp tautininkų ir klerikų iškilo bereikalingi ginčai u-tai, kas, kur ir kuomet turėjo tei-se susikurti seimą, ir kad tie gin-čiai, skaldydami mus į partijas grėsia užkelti labai daug Lietuvos šelpimo ir autonomijos išgavimo darbai.

3) Kad klerikų ir tautininkų reikalavimai link autonomijos iš-gavimo ir reikalingumo yra save-turiniu tolygūs ir kad abi partijos Lietuvos šelpimo reikaluose pri-valo eiti išvien.

4) Kad iš dviejų atsibuvusių Sei-mų privalome organizuotis prie Chicago's Politinio Seimo, nes jo vadovautasi grynai tautiškais idea-lais ir sutvėrta aiški organizacija tiksliai tų idealų vykdinimui.

5) Kviečiame mūsų klerikų ir tautininkų laikraščius paliovus be-siginčyti ir prisivardinti „klerika-lais“ ir „šluipiniais“, rimtai, fak-tais nurodyti, kurie Chicago's Po-litinio Seimo, arba New Yorko Poseiminio Posėdžių nutarimai (ne susaukėjai arba kalbėtojai) yra klerikališki, arba laisvamaniški, o ne grynai politiški.

6) Pripažindami labai kenksmin-gu Lietuvos Autonomijai, jeigu su-sitvertų dvi arba daugiau Lietu-vo's Tautos Tarybų, kviečiame iki-laikine Tautos Taryba, sutvėrta Po-litinio Seimo, arba kuri nors di-džiųjų centrinių organizacijų veik-lėse ir patriotiškesnė Valdyba, paduoti iniciatyvą susidarymui Tau-tos Tarybos, išrinktos iš didžiųjų organizacijų atstovų, kuri veikty išvien su susidariusia Lietuvoje Tautos Taryba ir padėtų prasišli-ni mūsų amerikiečių nesupratimus.

7) Jei mūsų įsikarsčiusieji redak-toriai nesiliautų tuščiai besiginčy-ti, kviečiame mūsų lietuviškas ko-lonijas stengtis kolektyvaisiais pro-testais sulaukyti juos. Jei ir tas negelbėtų, tai visgi kviečiame or-ganizuotis ir rinkti aukas suvar-gusiai Tėvynėi.

Kviesdami visus vienybės, anaip-sol, nesivaduojujame vien tik ab-straktiškais vienybės ir brolybės idealais; žinome iš patirtimo, kad vienybė yra galima. Pas mus, Rockford'e, ji jau senai įvyko tarp įvairių pažiūrų ypatų ir draugijų. Sutvėrėme „Rockford'o Lietuvių Tautos Fondo Komitetą“ iš įvairių klerikų ir tautininkų draugijų. Der prakalbas išsiskaidome dabarti-nę Lietuvos padėją, jos vargus, mūsų pareigas link jos, ir dabar draugystės eina lenktynėmis, kuri daugiau padirbės, ar paaukaus Tautos labui. Ir nors tai tik pra-džia, bet jau surinkome \$142.13; Sv. Petro parą, paaukavo \$25.00, per prakalbas surinkta \$45.17, Si-mono Daukanto Dr-stė paaukavo \$25.00, S. L. R. K. A. 137 ta kp. paaukavo pusę pinigų iš savo izdo—\$46.96; kitos gi draugijos, ku-riuos neišsilaiki paaukoti iš izdo pi-nigų, aukant savo laiką ir trisus, rengdamos vakarus, iš kurių visą pelną aukant Tautos Fondui.

Yra tarp mūsų tokių lietuvių, ku-riems bažnyčios nereikia; yra to-kių lietuvių, kurie už ją galvą deda. Ginčijomės pirma, gincysimės ir paskui, bet visuomet už principus, be ypatingų, džentel-monikių. Dabargi einame išvien, nes Tėvynė to reikalauja. Pamė-ginkite ir jūs taip padirbėti.

Rockfordo Lietuvių Tautos Fon-do Komitetas:

Pirmininkas, V. S. Jokubynas,
Sekretorius, J. M. Bacevičius,
Išdinininkas, J. K. Guokas,
Radininkai:

J. Mieraitis,
Jonas J. Petrakis,
P. A. Deltuva,
K. Mikas ir
Kun. V. K. Tashunas.

Tuom tarpu, kaip mes pešamės tarp savės dēlei visuotinių ir nevisuotinių seimų, Lietuva, paskendusį baisiausioje nelaimėje, šaukiasi mūsų pagalbos. Ar busime išgamos? Ar užmiršime, kad tuos šimtus tukstančių, sudarančius Amerikos lietuvių visuo-menę, pagimdė ir užaugino ta pati Lietuva, kuri dabar pro kraujus, šuvių dumus ir asarų upelius šaukiasi į mus, josios sunus? Lietuviai! Atsiminkime, kad lietuviais mes esame ir kad Lietuva žūsta! Ar dar reikės mums vienas kitą raginti ir žadinti? Lai-kas visiems susiprast ir budėt. Pagelbon visi!

Redakcijos Priešas. Nesutik-dami su daugeliu šio atsisauki-mo tvirtinimų, mes tačiau pama-tinę mintį, kurią matome kvietime tvirti tautos tarybą, pripažįstame labai svarbia ir vykdoma. Apie tai žiūrėk apžvalginį straipsnį.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji „Lietuvos“ Redakcija. „Lietuvos“ 44-tame numeryje til-po p. Glavecko laiškas kaip pasi-teisinimas dēlei slapto lietuvių są-jungiečių konferencijos. Kadangi savo laispe p. Glaveckas viešai įvar-dija mane, tai skaitau reikalingu pasakyti keletą žodžių nuo savės. Čia nemanau ginti savo ypatos nei pasiteisinti, nes nesijaučiu niekam prasikaltęs.

Ponas Glaveckas apsilenkia su teisybė. Grigaitis už savo agitaci-ją konferencijoje buvo nupeiktas ir pavadintas juodvarniu inteligentu (ne juodašimčių armijos nariu, kaip p. Gl. sako).

Antra, tvirtinama, buv Grigaitis visur stovėjęs už bendrą fondą ir niekuomet nebuvo jam prieš. Sto-vėjo įsiai už bendrą fondą seime, ėjusiam pagal jo norą, bet ne konferencijoje.

Trečia, sakoma, buv iš Strimai-čio pareikalauta pasakyti, kas su-teikė žinias apie slaptą socialistų konferenciją. Iš tikrųjų niekas, nei socialistai, nereikalavo, nors ten buvo vieta reikalauji. Grigaitis ke-leta žodžių pasisakė niekuomet taip nekaltai, o Pruseika pranešė iš savo pusės raštu, kad su Grigaičiu niekur nediskusavęs.

P. Lazauskas bandė po kelis sy-kius gauti balsą, pakilus klausimui apie tą konferenciją, bet balso ne-pasisekė gauti.

Toliau, nesutinka su teisybe p. Glavecko tvirtinimas, buv manęs neprašalinę iš konferencijos. Rasi-pats p. Glaveckas nematė, nes kon-ferencijos salėje jojo tuom tarpu nebūta. Mano žodžių teisingumą galėtų, jeigu norėtų, patvirtinti Gu-gis, Grigaitis ir Sukys.

Brangindamas laikraščio vietą, trumpinu savo raštelį ir skaitau rei-ka-lą užbaigtu. Jei p. Glaveckas turi ką nors prieš mano ypatą, tai meldžiu man ant vietos Baltimorė-jė, pasakyti.

P. Lazauskas.

Nuo Redakcijos. P. Lazauskas prisiuntė mums ir tos konferencijos aprašymą. Prisiųstas aprašymas patvirtina tai, kas anksčiau buvo rašyta apie konferenciją.

Pašnekėlių Kampelis.

533. Kuomet žmonės pradėjo vartoti lignonbučius? Lignonbu-čius lietuviai kartais vadina dar špitolėmis. „Špitolė“ yra sulietu-vintas žodis, kilęs iš lotynų kal-bos—„hospitalis“ (lietuviškai „svetingas“). Senovėje lotynai vardais „hospitium“, „hospitium“ (domus) vadino tą vietą, kurioje priimdavo svečius. Iš čia pava-dinta tuom pačiu vardu įstaigos, kurias laikinai užima lignonai, kad išsigydžius. Špitolės vardu pa-vadinta ir įstaigos neturtingiems, neišgydytiems lignonais ir be-pročiams nuolat gyventi.

Nežiūrint priešingų nuomonių, pirmutinius lignonbučių diegus galima rasti prieškrikščioniškoje gadyneje. Rašytojas Pinel net tvirtina, kad jau senovės Egipte Saturno dievnamuose būta spi-tolių bepročiams. Manoma vie-nok, kad tasai tvirtinimas yra pa-didintas ir pačias iš taip vadi-namos inkubacijos apeigų, kuomet lignonų nuveždavo į dievnamą, kad įsiai sapne pamatytų, kokių ligos gydymo būdų reikia griebtis.

Istorija rodo, kad senovėje me-dicinos mokslas buvo susitelkęs kunigų rankose. Prie dievnamų buvo įtaisyty medicinos mokyk-los. Saturno dievnamai, kurie turėjo ir medicinos mokyklas, gy-vavo apie 4,000 m. prieš Kristų. Į tenai ateidavo žmonės gydytis, ir tos mokyklos gali būti paskai-tytos pirmaisiais lignonbučiais. Yra prirodymų, kad pas senovės egi-ptėnus buvo įtaisyty ir klinikos. Apie lignonų paguldymą senovės Grekijos dievnamuose yra žino-ma kiekvienam, kuris yra šiek-tiek susipažinęs su tos šalies is-torija.

Indijos budistai dar prieš Kris-taus laikus turėjo įtaisyty tikrus lignonbučius. Jų imperatoriaus Asoka įsteigė vieną tokių lignon-bučių 260 m. prieš Kristaus gim-imą. Savo lignonbučiais Indija galėjo visam svetui pasigirti.

Pirmas karės lignonbutis buvo įsteigtas Ryme Hadriano vieš-patavimo laiku (117—138 m. po Kr.). Vėliau, 370 m., Basiliu-s pastatė lignonbutį baisiaja lep-ra sergantiems. Laikui bėgant, paskui tai vienu, tai kitu stei-giama lignonbutis.

Prie lignonbučių prasiplatino, kaip artimo meilės, mielaširdys-tės akto, be abejonės, daug pris-i-dėjo krikščionystė. Vienoliakta-me šimtmečyje ryšys tarp lignon-bučių ir vienuolynų pasidarė la-bai ankštus. Pirmieji lignonbutis buvo paskirti lepra sergantiems, kad atskyrus juos nuo sveikų žmonių, bet vėliau lignonbutis

pradėta vartoti ir kitokiomis li-gomis sergantiems. Trylikta-me amžiuje lignonbutis jau buvo vi-soje Europoje įsiplatinę.

Pažymėtina, kad Rusijoje tarp lignonbučių ir vienuolynų nebuvo jokio ryšio. Makarinėje Europo-jė gi, kaip matėme, visai prie-šingai.

534. Kokiam tikslui žmogus tu-ri smakrą? Smakras užima žy-mią vietą žmogaus išvaizdoje. Daugelis mano, kad smakras yra surištas su abelu žmogaus išsi-plėtojimu. Esą, juo didesnis smakras, juo žmogus savo proto ir kuno išvystymu stovi aug-sčiau.

Kaslink smakro tikslo, kam mes jį turime, yra keletas teori-jų, kurias trumpai paminėsime. Pirmoji sako, kad smakras yra tam, kad suteiktus žmogaus veidui užbaigtą gražumą. Kita teorija, tvirtina, kad smakras atsirado iš žmogų, kaip paselkė išsivys-tymo liežuviu ir apatinio žando raumenų ir taipogi tų raumenų, kurie kontroliuoja kalbą. Sulyg trečios teorijos, žmogus turi smakrą, nes įsiai vaikščioja sta-čias. Ačiu stačiam stoviu, rei-kiu daugiau vietos gerklės dalims. Vėliausia teorija sako, kad smak-ras yra tam, idant pagelbėti kal-bėti ir apatiniam žandui augštai tyti maistą. Smakras, budamas apatinio žando gale, pridudąs žando judėjimams didesnę įje-gą. Kaslink kalbos, tai smakro su-nkumas kontroliuojąs burnos ju-dėjimus ir darą kalbą lėta, aiš-kią ir suprantama. Jeigu nebū-tų buvę smakro, tai, neturėda-mas kontroliuojančio organo, žmogus būtų negalėjęs išvystyti savo kalbos.

535. Kaip žmogaus akis mato visus daiktus? Viena keisčiausių paslapčių, kurią mokslui dar rei-kės išrišti, yra žmogaus akys. Akies priešakinėje dalyje, užpa-kalyje taip vadinamos lėliukės, stovi linza, panaši į išgaubtą abiejose pusėse stiklą. Mokslis-kai tariant, linza turi konvexinę išvaizdą. Linzos ypatybė yra ta-mė, kad įsiai perlažia visus perei-nančius per ją spindulius. To-kiu būdu, spinduliai anapus lin-zos, akies viduryje, eina vienas prie kito artyn, ir galop tuloje vietoje ten pat akies viduryje visi tie susitinka viename taške. Toliau už to taško, arba foku-so, spinduliai tollnasi vienas nuo kito, bet tie spinduliai, kurie bu-vo viršų, yra apačioje, ir an-traip. Užpakalyje akies yra ner-

vų sietelis, iš kurio taip vadi-na-mas optiškas nervas eina į sme-genis. Ant to sietelio atsiumša matomasai daiktas, kaip ant klišės fotografijos aparate,—tai yra angstyn kojomis, žemyn galva. Kame gi yra paslaptis, kad žmo-gus mato daiktą ne taip, kaip angstyn kojomis, žemyn galva. Jisai atsiumša ant sietelio, bet taip, kaip įsiai ištikrųjų stovi, yra paslaptis, kurią turės ateitis iš-rišti.

536. Kuomet prasidėjo orlai-vininkystė? Kaip tikrai žmogus pradėjo mąstyti, gimė noras pa-lilti augstyn begalinę erdvę, arčiaus prie saulės ir tolimųjų žvaigždžių. Senovės mytuos: (pačiamuose) girdėtis tasai no-tas skrajoti po orą. Drąsneji bandė tuos norus įvykdyti. Vi-duriniuose amžiuose girdėt apie ne vieną išradėją, bandžiusį lėk-ti. Nektar tie bandomai pa-tiems bandytojams baigėsi labai liudnai. Susidarė šokia-tokia li-teratura apie lėkiojimą su įvai-riais patarimais. Pastebėta, kad pirmųjų tyrinėtojų mintis buvo nukreipta į tai, kad iš-radus sparnus, kurie, prišiti prie rankų ir kojų, suteiktų žmogui galę lėkti. Sakoma, kad kai-kurie bandymai šiek-tiek ir pavykdavę. Istorikai tų tvirtinimų teisingu-mas nepiriodyta.

Pirmi žmonės, apie kuriuos ži-noma, kad jie ištikrųjų pasikei-oran, buvo francuzai, 2 broliai Montgolfier (aštuoniolikta-me am-žiuje). Jie išrado baloną, kurisai įasekingai galėjo iškilti augštai oran. Šiuodu broliu davė pradžių balono išsivystymui. Iš jų ap-alaus balono, lėkiančio į ten, kur vėjas nešė, išsivystė šiadi-nišis dirablis, su paimia mašina ir lėkias jau ne vėjo stumiamas, bet ten, kur lakunai nori, nežiu-rint, ar tai būtų prieš vėją, ar pavėju.

Pirmutinė lėkiojanti mašina (ne balonas) buvo išgalvota 1843 metuose vyro vardu Henson. Tą mašiną gerindamas, F. H. Wen-ham 1866 m. sugalvojo savo le-kiojantį mašiną, kurią įsiai pa-vadino aeroplanu. Buvo daryta daugybė ir kitų bandymų. Vie-nok pilnai galėjo išsivystyti aco-plienas, tiktai išradus lengvus ga-zolininius motorus.

KLAUSIMAI.

537. Kur pasaulyje žmonės pa-meta daugiausia pinigų?

538. Kokių dienos laiku žmo-nės daugiausia miršta?

539. Kas sutvėrė dabartinę Vo-kietiją?

540. Kuomet pradėta vartoti numeriai ant namų?

(Atsakymai bus kitam numerij)

VIETINĖS ŽINIOS.

Rinkimai. Demokratai kaip nuo kalno lengvai rogutėmis nuslydo, kitaip kalbant—jie nušlavė vi-ri miestą, išrinkdami kuone visus savo kandidatus.

Šiuom laiku, kuomet laikraštis eina spaudon, dar abejotina, kas išrinkta senatorium—Sullivanas, ar Shermanas. Išrodo, kad Sul-livan (demokratas) yra sumuš-tas ir kad Sherman (republ.) yra išrinktas. Bet tai, gali sakyti, vi-sas republikonų laimėjimas. Ki-tuose urėduose demokratai pra-vedė savo kandidatus.

Tarp geriaus lietuviams pa-zįstamų kandidatų, kurie tapo sumušti, yra: A. A. McCormick ir dvi moteris—Miss McDowell ir Miss Vittum.

Chicago's Demokratai, berods, bus išrinkę visus iki vienam sa-vo kandidatus visuose pavieto urėduose, neišskiriant ir pavieto komisijonierių iš Chicago's mies-to.

Tautininkų susirinkimas. Pra-eitą subatą Dr. Drangelio bute bu-vo susirinkimas, kuriame svarstyta klausimai, surišti su naujosios tau-tininkų partijos programo tvar-kymu. Susirinkimas praėjo labai gyvai. Susirinkimui žadama laikyti daug-maž reguliariai, kol nebus atliktas programo tvarkymo darbas.

Stockyardai buvo uždaryti. Mil-žiniškos minios darbininkų, dir-bančių stockyarduose, buvo nusi-minusios dēlei valdzios paliepimo už-daryti stockyardus vienai savaitė. Paliepimo tikslu buvo apžiūrėji-mas galvijų, ar jie neserga prasi-platinusia užkrečiamą gerklių ir kojų liga, ir kad padarius dizin-fekciją. Tačiau valdzios veteri-narai, apžiūrėdami galvijus, nerado nei vieno sergančio ta liga. Todėl tą pat vakarą karantinas buvo nuo stockyardų nuimtas. Drauge su tuom ir žmonių baimė išnyko.

Itariamoji liga apsišėkė kaip Illi-nois, taip ir Indiana, Michigan, Pensylvania ir Ohio valstijose. Iš skerdyklų ir iš minėtųjų valsti-jų nebus leidžiama gabenti galvijų į kitur.

Išmijos pianistės koncertas. Se-kantį panedėlį, lapkričio 9 d. Mark White Square svetainėje, kampas 29-tos ir Halsted gatvių, bus gar-sios pianistės Fannie Bloomfield Zeisler koncertas. Pradžią 8 val. vak. Įžanga uždyk. Fannie Bloomfield Zeisler yra pagarsėjusi visame pasaulyje pianistė. Savo koncertais, įsiai yra apvažinėjęsi visus svarbius centrus, kaip čia Amerikoje, taip ir Europoje. Kiek-vienam geros muzikos mėgėjui pa-tartina atsilankyti Mark White Square svetainės šio panedėlio va-kare.

Didžiausia Karė

Kur? Lietuvoje! Musų Tėvynėje

Jei norite dasizinti, kas dabar Lietuvoje de-dasi, kaip ir kur Europoje karė siaučia, tai užsirašykite

Kasdien Einančią "Amerikos Lietuvą"

Laikraštis "AMERIKOS LIETUVA" išei-na kasdien 4 valandą po pietų ir paduoda visas naujausias žinias ir telegramus tos pačios die-nos iš karės lauko. Tiktai šiame laikraštyje rasite naujausias ir tikriausias karės žinias.

Todėl užsirašykite "Amerikos Lietuvą" tuo-jau ir gausite ją ksdien pačiu į savo namus.

Kaina vienam mėnesiui\$.50.
" Dviem mėnesiam 1.00.
" Pusei metų 2.75.
" Visam metui 5.00.

Užsirašydami, siųskite ir praneima atos mo-kestį drauge, Money Orderiu arba pinigais registruotame laiške adresu:

"Amerikos Lietuva"

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

KARALIUS BE SOSTO.

Belgijos Albertas, vokiečių išstumtas iš sunaikintos jo karš- tai gintos šalies.

Įvairumai. Praeitą subatą šv. Jurgio bažnyčioje, Bridgeporte, ap- sivedė Dr. A. K. Rutkauskas su p- le J. Aleknavičiute. Sutuokimo pareigas atliko kun. Kriaučiūnas, šv. Jurgio parapijos klebonas. Ve- stuvės buvo jaunavedžio namuose, 2302 So. Leavitt st.

— Praeitą savaitę ketverga dienos laiku liko apvogtas J. Ku- biševskio butas, 4633 So. Wood st. Paimta du laikrodžiai \$25 vertės, po 2 rėžėlių ir žiedų ir \$20 pini- gais. Vagių nesusekta. Buto savi- ninkas dirba dienomis.

— Praeitą pėtyčios nakčiai ne- žinomas plėšikas norėjo įsiveržti į K. Strzyneckio aukštinį daiktų krautuvę, 4612 So. Ashland ave., bet, pažadus krautuvės savininkui, turėjo kraustyti šalin, palikdamas vien išmestą krautuvėje langą.

— Sulg nutarimo, padaryto bertainiamie susirinkime Lietuvių Dramatiškų Draugijų Susivienij- mo Chicagoje, rinktinomis bendro- mis visų Susivienijimo draugijų įjiegomis gruodžio 20 d. bus vai- dinamas "Blaiybės" konkurso pre- mijuotas K. Puidos veikalas "Gai- rės." Pelnas nutarta skirti "Aus- ros" naudai. Tai bus pirmas vie- šas Susivienijimo vakaras. Gruo- džio 27 d. vaidins dramą "Su- gruvęs Gyvenimas."

— Nusiskundžiama, kad ant Town of Lake permaža dabarti- nių trijų vakarinųjų mokyklų (vie- na vieša, kita Davis Square, tre- čia Chicago's Universiteto Settle- ment'e). Mokyklų trukumas ypa- tingai jaučiasi ačiū vertinimo Swift'o ir Armour'o stockyardų darbininkų lankyti mokyklas.

— Neuzilgo Davis Square par- kutyje, ant Town of Lake, bus užbaigta vyru gimnastikos salė.

— Likosi suareštuotas M. Tul- kievič, 3428 So. Halsted gat. Ji- sai kaltinamas dviejų mėnesių ku- didio paėmimo iš lopšio ir mušimo aslon, iš ko kudikis tuojaus pasi- miręs.

— Šį nedėdienį lapkričio 8 d., šv. Jurgio parapijos svetainėje bus Jaunikaičių šv. Aloizo ir Jaunų Panų Nekalto Prasidėjimo šv. Ma- rijos Panos draugijų vakaras. Va- karo pelnas skiriamas nukentė- tiems nuo karės Lietuvoje. Vaka- ro rengimo komitetas inaina: p- lė J. Adomavičienė, p. J. G. Sereika ir Stanislovas J. Petkus. Pažymėti- na, kad abiejose draugijose susideda iš čia gimusių ir augusių jaunimo.

Apgarsinimai.

SVEIKAS PATARIMAS.

Mės gavome nuo Mr. E. Vod- ninsky iš Bellefourche, S. Dak., laiška, kurį maloniai apskelbia- me. "Čia yra slavų šeima. Motina sirgo per visą metą, ken- tėjama daugiausia nuo skilvio. Ji negalėjo nieko valgyti, ir jos mirtis rodėsi neišvengiama. Gy- dytojai patarė jai pabandyti ope- raciją. Aš papasakojau jos vy- rui apie Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elikirą ir išsyk užorderiauvau jį. Po keturių mė- nesių moteris jaučiasi sveika, turi gerą apetitą ir gali atlikti savo namų darbą. Aš pats turėjau blogą skilvį, bet, panaudojęs dvi- bonkas to vaisto, jaučiuos dabar daug geriau." Gerai žinoma, kad Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikiras yra rupestingai ir moksliškai taisytausias vaistas nuo apetito netekimo, užkietėjimo ir jos pasekmių. Kaina \$1.00. Ap- tiekose. Jos. Triner, Manufac- turing Chemist, 1333-1339 South Ashland ave., Chicago, Ill.

GREITAM PASILIUOSAVIMUI Nuo skaudėjimų raumenyse, nugaroje, krūtiniuose ir gerklėje vartokite Trinerio Linimentą. Šio linimen- to kaina 50c., per pačią 60c.

PRANESIMAS.

Pranešu visoms redakcijoms, kad neimty pajėskojimui nuo Antano Misi- lo, jė pajėskojama jo pati Juliona Misi- lo, 8 metai kaip jis yra vienas. Kam jisai pajėško manęs—nežinau. Apie 2 mėnesius atgal radau pajėš- kojimą. Nustūniau laisčia, klausda- ma, ko nori. Atsakė, kad persikyr- mo, bet tuo to laiko daugiau nieko nebegirdėti. Mano adresas: 1817 Ruble st. Antros lubos iš užpa- kalio. Chicago, Ill.

PRANESIMAS.

Pranešu draugams, kad aš persi- kėliau po num. 4547 So. Paulina st. ir

kad per sunkius laikus siūsiu ant or- derių vyriškus siutus ir overkutus po \$15.00. Taisgi senus rubus čystysiu, taisysiu ir prosysiu už nužemintas kai- nas. Jeigu manai siundintis ar pirkti siutą ar overkotą, pirma ateik pažiū- rėti mano materijos. Darbą gvaran- tuojau.

L. Gelezinis,
4547 So. Paulina St., Chicago, Ill.

"AUSROS" MOKYKLA

Mokina

- " Angliškos kalbos
- " Lietuviškos kalbos
- " Arithmetikos
- " Knygvedystės
- " Stenografijos
- " Typewriting
- " Pirklybos Tiesių
- " Abėlės Historijos
- " Sv. Valst. Historijos
- " Geografijos
- " Algebras
- " Geometrijos
- " Trigonometrijos
- " Braižymo
- " Pilietytės
- " Politinės Ekonomijos
- " Dailiarasytės

MOKINIMO VALANDOS:

Nuo 9 iki 12 ryto iki 5 po pietų;
Vakare nuo 7:30 iki 9:30.

3149 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ REIKALAI

LIET. AMERIKOJŲ TAUT. KLIUO ADMINISTRACIJA.
Chicago, Ill.

J. Janušauskas, Pirm.,
3252 So. Halsted st.

A. Zaiatorius, Pagel.,
917 W. 33rd st.

D. Gulbinas, Prot. Rašt.,
3443 Auburn ave.

P. Motiejunas, Turt. Rašt.,
3212 Auburn ave.

T. Radavičius, Kasičius,
936 W. 33rd st.

J. Mikalauskas, Užsiurēt-org.,
3545 S. Emerald av.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRSTINKAI.

J. Girnus, kompoz., Mokytojas choro,
902 N. California ave.

J. Vaitiekūnas, Režisierius,
3149 So. Halsted st.

A. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos,
3252 So. Halsted st.

BALISI! SVARBUS BALISI!

Draugystė Jaunikaičių šv. Aloizo ir Drstė N. P. sv. Marijos Panos, rengia **PUIKŲ BALIŲ**, ned. lapkr. (Nov.) 8 d. 1914 m. šv. Jurgio pa- rap. svetainėje, 32-as pl. ir Auburn ave. Pradžią 6:00 val. vak. Įžanga 25c poal. Viešas Baliaus Pelnas Eiš "Tautos Fondan."

Gerbiamausi ir Gerbiameji!

Šį balių rengia dvi žinomos Chi- cagoje jaunimo draugijos sujungtomis spēkomis. Rengėjai deda visas savo pastangas, kad tik balius išietų knu- puikėmis. Darbas matomai sekė. Todėl gerbiameji publika, kuri atsi- lankys, gali išskolno pilnai tikėti la- bai maloniam ir gražiam baliui. Apart to, kiekvienas atsilankydama- susilaps ir didžiausioje nelaimėje esan- čių mūsų tėvynę Lietuvą, nes visas pelnas iš šio Baliaus eis "Tautos Fondan." Tuom pačiu Lietuvos su- seipimo tikslu bus Baliaus pardu- damos gėlės. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti, gražiai pasilinksmin- ti ir drauge su tuom išpildyti savo, kaip Lietuvos sunų ir dukterų, pa- geis. Surikište smagu laisų su savo priederystės išpildymu!

Kviečia visus **RENGEJAI.**

"DRAMOS" DRAUGIJA

Stato scenoje penkių aktų J. Slo- vackio tragediją

"MINDAUGIS"

Lietuvos karalius,
Nedėlio, lapkričio (Nov.) 8 d. 1914 m. C. S. P. S. svetainėje, 1126 W. 18th street.

Tai vaidins iš Lietuvių gyvenimo 600 metų atgal. Neprašysite progos pamatyti senąjį lietuvių gyvenimą, kurį perstatys "DRAMOS" DRAUGI- JA, lapkričio (Nov.) 8 dieną.

Lietuviai, ateikite pamatyti savo karaliaus "MINDAUGIO."

Pradžią lygiai 6 val. vakare. Ti- kietai 25c ir augščiau.

Po perstatymui bus BALIUS su įvairiais šokiais.

Sirdingai kviečia visus
"Dramos" Draugija.

Pajėskojimai.

Pajėskau savo gero draugo Petro Vilano, paeina iš Joniškelio parap., Panevėžio pav., Kauno gub. 12 me- ta iš Lietuvos. Nuvažiuo į Chica- go. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū pranešti man adresu:

Ignacas Saldis,
P. O. Box 66, Rifton, N. Y.

Pajėskau darbo buėrnėje, tų dar- bą moku atsakančiai, vartuju pen- kas kalbas Meldžiū atsiskausti ad- resu:

3452 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 543.

Pajėskau savo brolių Antano ir Pranciškaus Giedraičių, ir Juozapo ir Pranciškaus Tiškių, paeina iš Kauno gub., Raseinių parap., Girkainio parap., Peldžinny sodž. Pav. 12 metų Ame- rikoje. Malonėkt atsiskausti adresu:

Domiečė Paplauskaitė,
2018 So. String st., Chicago, Ill.

Pajėskau savo draugu Jono Jan- kausko ir Benedikto Gruncko, paeina iš Paviutinio parap., šiaulų pav., Kauno gub. Jų pačių, ar kas kitas, meldžiū atsiskausti adresu:

Ignac Wincorowsky,
75 Jersey st., Ansonia, Conn.

Pajėskau savo draugu Juozapo Jo- naitio, paeina iš Kauno gub., Telšų pav., Sedos parap., Pagardės sodos. Girdėjan, gyvena Chicagoje. 2 metai Amerikoje. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsiskausti adresu:

Konstantinas Gorauškas,
1017 Qidcom Court, Racine, Wis.

Pajėskau savo brolio Petro Sukio, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Pasvalio par., Vainikių sodžiaus. Jis prieš metus gyveno apie New Yorką. Jo paties, ar kas apie jį žino, meldžiū pranešti adresu:

Teresa, Sukis,
2018 So. String st., Chicago, Ill.

Pajėskau Miko Polensko (Jo tik- ra pavardė yra Mikas Kačinskis). Turiu labai svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsiskausti ad- resu:

J. Savage,
Box 212, Sencaville, Ohio.

Pajėskau savo sesers Marijonos Balčaitės, paeina iš Kutariskio sod., Kvedarnos parap., Kauno gub. Jos pačios, ar kas jį žino, meldžiū duoti man žinią adresu:

Juozapas Zakaris,
10115 Commercial ave., So. Chicago, Ill.

Pajėskau savo tetos Marijonos Dūkšienės, paeina iš Kauno gub., šiaulų pav., Trikių parap., Sukuon- ių sodos. Antrą kartą atvažiuo į Ame- riką. Gyvena kur apie Chicago. II. Meldžiū atsiskausti adresu:

Anne Pulpanskaitė,
1103 Market st., Wilmington, Del.

Pajėskau savo dėdės Prano Matijo- šaičio, paeina iš Barzdų kalmo, Griš- kabudžio parap., Naumiesčio pav., Su- valkių gub. Gyvena New York'e apie 20 metų. Turiu svarbų reikalą. Jeigu kas žino, meldžiū duoti žinią ant- rasu:

Pranas Matijošaitis,
1520 So. 49th ave., Cicero, Ill.

Pajėskau savo tetulės Barbaros Motokienės, Kauno gub. Telšų pav., Zarėnų par.-p., Gedikų sodos. Apie 5 metai kaip Amerikoje. Turiu svar- bų reikalą dėl jos. Jos pačios, ar kas jį žino, meldžiū atsiskausti ad- resu:

Miss Julijona Petračaitė,
% E. M. Hooker,
R. F. D. 1, Fulton, So. Dakota.

Pajėskau savo brolių Dominiko ir Kazimiro Žlogrių, pirm 4 metų gyve- no New York'e, paeina iš Drulainių sodos, Kupiškų parap., Vilkmėrgės pav., Kauno gub. Kas juos žino, meldžiū pranešti adresu:

Peter Žlogra,
3414 Auburn ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalavimai:—Vyru ir Vaikų mo- kintis barberyse. Pasaž masy naują savininką, jis galit išmokyti 4 iki 6 savaites. Jis taip pat mokina mo- teris barberyse ir manikuryse. Mės zalime pradėti jums vartoti juodą ir tiktai \$50. Informacijoms rasykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Reikalingas:—atsakantis duoneipis, pirma ranka, turi mokėti kepti juodą duoną ir kėksus (cakes). Atsiskausti: Petras Gellikas,
353 Kensington ave., Kensington, Chicago, Ill.

Reikalingas:—buėris, turi mokėti angliskai ir būti atsakančiu darbinin- ku; \$40 pirmą mėnesį, o jei geras dar- bininkas, \$50 kitą mėnesį. Ateik kuo- greičiausiai. Adresas: Matyk Siman Savage,
559 W. 36th st., Chicago, Ill.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Reikalingas:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—160 akrų žemės: 30 akrų arlamos, 10 akrų pievos; žemė yra derlinga, juodžemis ir molis, puiki vieta tarpe turtinų gyventojų ir tarpe dviejų upių ir dviejų ežerų; statau būdinkus; būdinkai kaštuoja \$5,000; 3 akriai ir visi rakandai; tu- riu lentų jardą vertės 2 tukstančių. Tai gi sumokėk už rakandus ir bū- dinkus 7 tukstančius, ir žemė tika veltui. Beto, turiu 40 akrų žemės; ta- pirkejiu dovanosis veltui. Atvažiuok apžiūrėti tuojaus. Aš esu vienas ir senas; dėlto parduodu. Galu malni- ti ant namo Chicago's mieste, jeigu namas neperaugstai kaštuos.

Ben Diokas, Ironts, Mich.

Parduoda:—fornicijai ir nauja siu- vama mašina už labai nebrangią prekę; savininkė turi greitai išva- žiuoti. Adresas: Juliona Misiulienė,
1307 So. Union ave., Chicago, Ill.
Arti 13-tos gat., ant 3-čios lubų, antros duris.

Parduoda:—pigiai grosernė ir bu- černė lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje prie pat bažnyčios. Kitos buėrnės lietuviškos ar lenkiškos mieste nėra. Parduoda pigiai iš- priežasties nesutikimo tarp partnerių. Sužinoti galima ir per laiškus. G. & S.,
302—5th ave., Moline, Ill.

Parduoda:—buėrnė ir grosernė, biznis gerai išdirbtas, parduoda ir rakandai, arklis ir vežimas. Priėzas- tis: rusipirkau kitą biznį. Atsiskaui- te adresu: M. N.,
2098 Canalport ave., kampas Peoria st. Chicago, Ill.

Parduoda:—labai pigiai, dėl savi- nininko ligos, buėrnė ir grosernė, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas 15 metų; norintems pirkti gera proga. Atsiskausti: 4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

FARMA IR DOVANA

Duosime dovaną 1000 pėdų lentų tiems, kurie šį metą pirkis 40 akrų žemės naujoje lietuvių kolonijoje valstijoje Wisconsin.

Žemė derlinga, arti miesto, gele- žinkelio ir bažnyčios. Kaina nuo \$10 iki \$20 už akrą. \$100 įmokėti tuojaus, likę pinigai lengvomis išly- gomis; perkantiesiems žemę apmokame kolonės kaštus ir duodame darbo. Kreipkitės pas: Chas. Zekas & Co.,
186 N. La Salle st., Room 214, Chicago, Ill.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

Kas turi \$1,000 gali įsigyti gerą mūrinį namą prie Halsted gat., tarp 31-mos ir 33-čios gat. Namas atneša gerą randą. Likusi išmokėjimui su- ma leidžiama lengvomis išlygomis. Atsiskausti reikia A. Olszewskio Ban- kon, 3252 So. Halsted st.

Parduoda:—mūrinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi aug- stais ir užpakalį medinis, abu labai pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsiskaui- ti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

RAULAI, KUR BĖGI?

NUGI PAS PETRĄ ŠLIAKĮ,

nes esu labai ištrokęs. Pas jį gali- na gerai atsivėdinti, nes turi puikų bavarską alų, ruską očiščeną ir cigi- rus net iš Havanos. Be to jis pa- tarnauja kaip perkaltėtojas tes- muose.

PETRAS ŠLIAKIS,
3301 S. Halsted st., CHICAGO, ILL.
Tel. Drover 7173

PARDUODA:—mūrinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi aug- stais ir užpakalį medinis, abu labai pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsiskaui- ti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—fornicijai ir nauja siu- vama mašina už labai nebrangią prekę; savininkė turi greitai išva- žiuoti. Adresas: Juliona Misiulienė,
1307 So. Union ave., Chicago, Ill.
Arti 13-tos gat., ant 3-čios lubų, antros duris.

PARDUODA:—buėrnė ir grosernė, biznis gerai išdirbtas, parduoda ir rakandai, arklis ir vežimas. Priėzas- tis: rusipirkau kitą biznį. Atsiskaui- te adresu: M. N.,
2098 Canalport ave., kampas Peoria st. Chicago, Ill.

PARDUODA:—labai pigiai, dėl savi- nininko ligos, buėrnė ir grosernė, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas 15 metų; norintems pirkti gera proga. Atsiskausti: 4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

FARMA IR DOVANA

Duosime dovaną 1000 pėdų lentų tiems, kurie šį metą pirkis 40 akrų žemės naujoje lietuvių kolonijoje valstijoje Wisconsin.

Žemė derlinga, arti miesto, gele- žinkelio ir bažnyčios. Kaina nuo \$10 iki \$20 už akrą. \$100 įmokėti tuojaus, likę pinigai lengvomis išly- gomis; perkantiesiems žemę apmokame kolonės kaštus ir duodame darbo. Kreipkitės pas: Chas. Zekas & Co.,
186 N. La Salle st., Room 214, Chicago, Ill.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So. Halsted st.

PARDUODA:—mūrinis namas, ant Normal av., tik \$4300.00, maza suma įnešt, likusi suma ant labai lengvų mėnesinių išmokėčių. Atsiskausti: J. A. Olszewskio Banka,
3252 So.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos

D
A
R
B
U
S

Atlieka greitai
pigiai
ir
graziai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uprašymus
Ant vestuviu,
Perstatymams ir
Baliams
Programas,
Afisas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus
raidės
grazi spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

JONAS KULIS

3259 So. Halsted St., Chicago
GENERALISKAS AGENTAS
Lankosi Chicagoj, užrašinėja
„Lietuvą“. Renka apgarsinimus
ir šiaip spaudos darbus. Perka
namus, lotus ir parduoda. Ir
šiaip suteikia informacijas bizni-
reikaluose.

A. Olszewski.
„Lietuvos“ leidėjas

Naujas Savaitinis Laikraštis „ATEITIS“

„Ateitis“ yra bėparvyškas laik-
raštis, tarnaujantis jaunimo
ir kultūros reikale. Tai
pina daugybę įvairiausių ži-
nių. Didelio formato, 8 pusl.
Kaina tik \$1.50 metams, o
85c. pusl. metų.

„Ateitis“ išleidinėja bendrovė, in-
korporuota ant \$25,000. Da-
bar laikas užrašyti „Ateit-
į“. Reikalauskite vieno nume-
rio pažūrėjimui uždyk.

Adresuokite taip:

„ATEITIS“
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA BANKA

Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Primaime pinigus į Banką užde-
dami nuo vieno doliaro ir daugiau
ir mokame trečią procentą ratomis
ant metų. Siunčiame pinigus į vi-
sus svieto dalis pigiai, greitai ir tel-
singai, o svetimų žemių pinigus mal-
nome, perkame ir parduodame. Par-
duodame šifortas ant visų linijų ir
krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtus
ant geležinkelio po visą Ameriką ir
Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus
ir dokumentus visose kalbose ir du-
da rodo lietuviams visokiuose atsi-
tikimuose ir reikaluose ypatingai ir
per laiskus. Tik kreipkitės viršmė-
tu antrašu.

K. ZURAITIS PIRMALINIS BUFETAS

Saltas alus, gėra de-
tinė, kvepianti ci-
ga-
ra. Prima svečius
: kuoširdingiausiai. :

3200 SO. HALSTED ST

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti
išlaikyti savo protą ir išimokinti
anglišką kalbą, kviečiami pirkti
Knygas iš mano krautuvės. Čia
gaunama visokios Lietuviškos
knygos, taipgi angliškos ir lenkiš-
kos ant užsakymo. Scenos mylė-
tojų rateliai imdami kompletus,
a. v. gauna papiginta kaina. Krau-
tuvė atidara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišauksiu,
paspaudę katalogą dykai. Adre.:
M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampus 34108)
Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

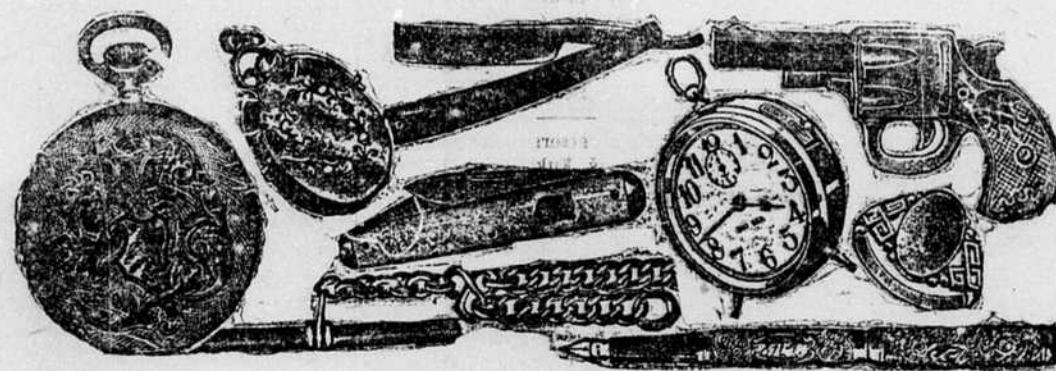
4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima bankon pinigus ir moka 3%.
Už sudėtus pinigus mūsų bankoj du-
dame čekių knygutę, iš kurios para-
syti čekiai tinka visur. Skolina pin-
igus ant Real Estate. Perka ir pardu-
da namus ir lotus. Išsando bankines
skryneles (boxes) po \$2.50 metams.
Parduoda šifortas ir siunčia pinigus
į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, se-
redomis, ketvergais ir subatomis nuo
8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utar-
ninkais ir penktomis nuo 8 ryto iki
6 vakaro.

Uždyką — Uždyką — Uždyką

IS PRIEASTIES KARES pripirkom už pus-dykia didelę dangybę įvairių tavorų nuo vienos subankrutėjusios
Vokiškos Firmos, kuriuos pasirengė išdalyti su mūsų laikrodėliais VISAI UŽDYKĄ. Tai kas dabar perka nuo
mus vyrišką ar moterišką laikrodėlį, tai augščiau patalpintus 8 dalykus gauna „prie laikrodėlio VISAI UŽDYKĄ,
tai yra:

- 1) Lenciugėlis, 2) Brelokas, 3) Peiliukas, 4) Plunksna Fontaninė, 5) Britva, 6) Laikrodėlis-Budininkas, 7) Žiedas,
- 8) Revolveris (Modelis).

Todėl jeigu norit turėti mūsų 14 K Gold Filled laikrodėlį, dirbtuvės gvarantuotą ant 20 metų, su garšiausiu visa-
me pasaulyje mechanizmu, ir tuos 8 dalykus kaip dovaną prie laikrodėlio VISAI UŽDYKĄ,—tai išskirkit šį ap-
garsinimą ir atsiųskit mums sykį su 25 centais markėmis rankpinigį, kad butumėm persitūrinę jog tikrai norit
turėti mūsų laikrodėlį, o mes garę tuoju išsiųsim Jums laikrodėlį ir tuos 8 dalykus kaip dovaną prie laiko-
rodėlio VISAI UŽDYKĄ, o kaip siuntinį atneš Jums į namus ir busit užganėdinti iš laikrodėlio ir dovanų, tai už-
mokėsit likusius \$7.70 ir persiuntimo iškaščius 25 centus jeigu nebutumėt užganėdinti, tai nemokekit, o mes su-
grąžinsim Jūsų 25 centus.

Turime priminti, jog kur kitur už tokį pat laikrodėlį reikalaujate nuo Jūsų 3 syk brangiau, mes gi rokuojam tik
tai \$7.95; tos pačios dovanos yra vertos daugiau negu \$7.95, bet mes tą darom dėlto, jog tas dovanas mes nu-
pirkom už pus-dykia, todėl ir atiduodam jas visai uždyką, kad tik kuodaugiau išgarsinim mūsų laikrodėlius.
Atminkit, jog karę su vokiečiais nesitęs ant visados; nevisad pasitaikys tokia progą, todėl naudokitės dabar iš tos
progos, kol mes dar turim tą dovaną. Rašykite pas mus šiądien; adresuokite taip.

NEW YORK WATCH CRED. CO. GERKEN BLDG. WEST BROADWAY. N. Y. CITY. DEPT. 114.
Pasarga: Perkant iš Kanados, reikalinga prisijusti visus pinigus iškalno.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliaro iki didžiausių sumų ir moka už juos
3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų
išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išlektuotą jų pinigus, paliktus kitose bankose.
ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų.
SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus
važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bi-
las ir visokias kitas išmokėsis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas
vedimo rokundų biznyje. Jokiš biznierių be bankos čekių negali šiądien atska-
kanciai savo biznį vesti.

PADARO Dovieernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios
nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per lai-
kus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarininkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų
(Furniture) Krautuvė Chicagoje.

Pirkdami grynais pin-
gais gauname geresnius
tavorus ir pigiau negu
kiti pirkdami ant kredo-
to, užtai mes ir pigiau
parduodame už kitus.
Turime visokių naminių
rakandų didžiausiam
pasirinkimui ir dabar
parduodame labai nu-
mažintomis kainomis.
Pas mus rasite pasirinki-
mą nuo pigiausių iki vi-
duti nės rūšies tavorų.

Mūsų patarnavimas greitas ir mandagus.
Reikalaujantiems parduodame lengvais savaiti-
niais bei mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:
Utarininkais, Ketvergais ir Subatomis.

South Halsted Furniture House

Telephone Drover 700

3224 So. Halsted St. Chicago.

Išgelbėkit Savo Vaikų Akis

Geriausia lampa mokyti yra Rayo. Jos šviesa
yra aiški, minkšta ir pastovi. Jinai nenuilsina
akių.

Rayo liampa yra druta, graži ir ilgai vartojama.
Gali būti užjiebta, nenuimant kaminėlio ar klio-
šo—lengva permaitinti knatą. Rayo kainuoja
mažai, bet jūs gersnės negalite pirkti už by ko-
kią kainą.

Geriausiomis pasekmėmis vartokite Perfection
aliejų.
Jūsų krautuvninkas turi Rayo—pa-
prašykite, kad parodytų.

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

Geriausi Karlioutojai, Tėvyneje

niems. Gaukite jo iš savo apšiekos.
išigia savo išsilavinimą Vokietijos universi-
tetuose. Čia jie yra mokinami išvystyti
savo kūną kaip ir protą. Turp gerų daly-
kų, jų išimtingų profesorių patarimų,
yra vidutininkas vartojamas sėklo ir ap-
niū alaus kaip

ALMA MATER

Sial nesulyginamas alus yra pasekmė 50
metų alaus darymo žinojimo, paremto pa-
vyzdinga 20-to šimtmečio įstaiga. Tai yra
geriausias alus iš visų, kurie yra pagamina-
ni iš geriausių mielių ir apnių, augančių
pasaulyje. Užsakykite dėte šiądien.
Telefonuokite Calumet 5401 žiųjų.
McAvoy's Malt Marrow yra specialiai sutai-
sa iš sėklo ir apnių sveikatai gyvyi ir
atgaivinti. Pukius tonikas ligoniams ir se-
McAVOY BREWING CO. CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
(Apyspaus prie aptiekos.) CHICAGO, ILL.

DR. K. DRANGELIS
LIETUVYS DENTISTAS
VALANDOS—nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki
4 po piet nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal
sutarį.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olszewski Banką

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
302 So. Leavitt St. Kampus 3-305 gatvės
Chicago, Illinois

F. A. JOZAPAGIO APTIEKA
Telefonas Yards 155 ir Yards 551.
Užlaikome tik geriausius vaistus.
Ypatinga atyda atkreipime į gera iš-
pildymą receptų. Reikalui esant, mol-
dame pas mus kreiptis.
: asikite tik tiem atsakome, kurie pri-
siuntia už 2c. stampa.
F. A. Jozapagis, Aptiekos Preiziorius.
3601 So. Halsted St. Chicago, Ill.

EVEŠKIO Prakybos
ir Kulbu
Dienine ir
Vakarine MOKYKLA
MOKINAMA:
Angli kalba nuo pra-
dinos iki augščiausios
Arithmetika
Algebra, Matematika
Istorija, Geografija
Politika Ekonomija
G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

